SEP 9 1947 216

VIENYBĖ

LITHUANIAN NATIONAL WEEKLY

Vienybė is the oldest Lithuanian newspaper, established in 1886 by J. J. Paukstis. Published weekly at 412 Bedford Avenue, Brooklyn 11, N. Y. Juozas T... Editor and Publisher. Entered as second Class Matter October 23, 1907 at the P... at Brooklyn, N. Y. under the Act of March 3, 1879.

Subscription rates: United States and possessions $3.00 a year, Canada... For rates to other countries apply circulation department. Advertising rates on a... Telephone EVergreen 4-0862.

New York Public Library 470 Fifth Ave.

LXI METAI 36 N BROOKLYN, NEW YORK, PENKTADIENIS, 1947 M., RUGSĖJO (SEPTEMBER) 5 D. KAINA 5 CENTAI

JUNGTINĖS VALSTYBĖS NENUSIGINKLUOS — PAREIŠKĖ TRUMANAS RIO DE JENAIRO

Paskutinėje Pan Amerikos konferencijos sesijoje prezidentas Trumanas pasakė kalbą, kurioje keturiais punktais nušviečiama dabartinė JAV užsienio politika.

Pirmiausia prezidentas Trumanas pareiškė, kad Jungtinės Valstybės ir toliau pasiliksiančios stipria militarine pajėga pasaulinei taikai palaikyti.

Toliau prezidentas pareiškė, kad vėliausiu laiku visose tautose jaučiama didelio nusivylimo.

— Visa eilė tautų vis dar kenčia svetimųjų okupaciją, prieš kurią mes kovojome. Dauguelis Europos ir Azijos valstybių gyvena nuolatinėje užpuolimo baimėje, — pareiškė prezidentas.

Toliau prezidentas išdėstė keturis JAV užsienio politikos punktus:

1. Pagal Marshallo planą, Jungtinės Valstybės, kaip įmanydamos, yra nusistačiusios teikti ekonominės pagalbos tiems, kurie stengiasi padėti kitiems. Jungtinės Valstybės, šia prasme, yra nusistačiusios daryti visa, kas tik įmanoma.

2. Mes patys neprivalome pamiršti savo pareigų, liečiančių Jungtinių Tautų principus, ir taip pat neprivalome leisti kitiems jas pamiršti.

3. Atlikdamos visas tarptautines pareigas, Jungtinės Valstybės yra nusistačiusios "pasilikti galingos."

H. S. Truman

4. Vakarinio pusrutulio valstybių problemos yra skirtingos nuo Europos valstybių problemų, ir todėl jos negali būti sprendžiamos vienodai.

Jungtinės Valstybės dės visas pastangas ir nesigailės geros valios visoms toms problemoms išspręsti.

— Kiekvienas agresorius privalo žinoti, kad, užpuolimo atveju, Amerikos respublikos rems ir palaikys viena kitą. Mūsų tautos visam pasauliui parodė pavyzdį, kaip reikia tarpusavyje gyventi—toliau pareiškė prezidentas.

Toliau prezidentas akcentavo faktą, kad iki šiol tarp sąjunginiukų nepasiekta susitarimo esminiais pasaulinės taikos klausimais. Todėl, girdi, reiksią ilgai laikyti okupacijoje buvusių priešų teritorijas, nežiūrint kaip tai būtų priešinga Amerikos gyventojų nuotaikai.

Jungtinės Valstybės toliau, kalbėjo prezidentas, yra tvirtai nusistačiusios gintį visame pasaulyje įsigyvenusias žmogaus teises, kurios reiškia ne ką kitą kaip taiką.

JAV turtas neišsemiamas, ir is bus panaudojamas ten, kur labiausiai reikalingas.

Kalbėdamas apie JAV karinės jėgos palaikymą, prezidentas Trumanas būdingai pareiškė:

— Tai ne grumojimas. Mūsų praeitis rodo, kad dar nebuvo kitos tokios valstybės, kuri taip nenoriai būtų naudojusi savo karines jėgas. Mes nemanome, kad dabartiniai tarptautiniai sunkumai reikės išlyginti ginkluotu konfliktu. Bet nesusipratimų neprivalo būti. Mūsų kalbos apie konflikto vengimą vis delto nereiškia atsisakymo vykdyti uždavinius, kuriuos mums yra pavedusios Jungtinės Tautos.

— Vienas vakarų pusrutulis negali atstatyti taikos, pareiškė Trumanas, bet be mūsų taika taip pat neįmanoma.

Kalbėdamas apie agresiją, prezidentas Trumanas neįvardino jokios valstybės, bet iš viso ko aišku, kad tai taikoma Sovietų Rusijai.

Canterburio arcivyskupas su palydovais atvyko į Budapestą dalyvauti didžiausioje Vengrijoje šventėje.

PAKARTAS JAPONŲ GENEROLAS, ĮSAKĘS NUŽUDYTI LIETUVĮ

Praeitą savaitę, Amerikos armijos teismo sprendimu, pakartas japonų generolas Kiyotomi Otahara, kurio įsakymu, 1945 m. liepos mėnesį buvo nužudytas lietuvis, Amerikos lakūnas, Algirdas Augūnas, gyvenęs 86 Bedford Ave., Bayshore, L. I.

Algirdas Augūnas pateko japonams į nelaisvę karo pabaigoje, 1945 m., kai jis, drauge su kitais Amerikos kariais, buvo priverstas nusileisti Japonijos teritorijoje. Generolo Otaharos įsakymu, tada Algirdas Augūnas ir kiti JAV kariai buvo nužudyti.

Teismas posėdžiavo Yokahamoje, Japonijoje. Be gen. Otaharos, teismas pasmerkė kalėti dar kitus septynis japonus, dalyvavusius tame nusikaltime.

Žuvusio Japonijoje lietuvio tėvai, Aleksandras ir Stella Augūnai, yra plačiai žinomi New Yorko lietuvių visuomenei. Aleksandras Augūnas savo laiku yra buvęs Vienybės administratorius.

LIETUVIŲ KONFERENCIJA EUROPOJE

Rugpiūčio mėnesio pradžioje vakarų Europoje įvyko antroji lietuvių konferencija, kurioje dalyvavo visi žymiausi Lietuvos laisvinimo organizacijų vadai ir net keletas diplomatinių atstovų.

Apie tos konferencijos darbus gautas pranešimas, kuriame, tarp kita, ko, sakoma:

"Konferencija vieningai priėjo išvadą, kad tarptautinė politinė padėtis yra žymiai pasikeitusi Lietuvos interesų naudai, palyginti su pereitais metais. Vakarų demokratijų palinkimui daryti nuolaidas sovietams mažėjant—pramatoma Lietuvos interesams vis daugiau palankumo.

Kintančios politinės sąlygos sustiprina viltis — o taip pat įpareigoja suintensyvinti veiklą stiprinant vieningumą savo tarpe ir jungtis bendrai veiklai su tais, kurie siekia laisvės, o politinam pasauliui skylant į Vakarus ir Rytus visomis išgalėmis jungiant savo likimą su Vakarais bei su kylančiu Jungtinių Europos Valstybių sąjūdžiu ligi pagaliau bus realiai įmanoma susijungti su herojiškai kovojančia tauta pačioje tėvynėje."

Toliau pranešime kalbama apie tremtinius ir jų veiklą. Pritardama tremtinių apgyvendinimo kituose kraštuose idėjai, konferencija betgi, ragina tremtinius "būti pasiruošus grįžti į tėvynę, kai tik bus tam sąlygos — kai tėvynė bus laisva."

Toliau pranešime sakoma:

"Lietuviai išeiviai, išsiblaškę po visą pasaulį, skatinami organizuotis, centralizuotis, jungtis į viso pasaulio lietuvių bendruomenę, kuri energingai ir vieningai talkininkautų Lietuvos laisvinimo veiklą, kuri energingai ir vieningai talkintų Lietuvos laisvinimo veiklą vadovaujantiems veiksniams ginti Lietuvos ir tautiečių reikalus tremtyje, tėvynėje ir priešarta deportuotus į Rytų gilumą."

Pagaliau sakoma, kad "akcijai reikalingų lėšų reikalu Konferencija pritarė iniciatyvai savanoriškai apsidėti ne tik tremtiniams Vokietijoje, bet ir išeiviams kituose kraštuose, apskritai viso pasaulio lietuviams pastovia tautinio solidarumo rinkliava."

Ši konferencija yra antroji iš eilės Lietuvos laisvinimo veiksnių konferencija vakarų Europoje. Panaši konferencija įvyko pernai.

BEVINAS SIŪLO PALEISTI Į APYVARTĄ AMERIKOS AUKSĄ

Anglijos užsienio reikalų sekretorius Bevin, kalbėdamas Prekybos Unijos konferencijoje, Southporte, tarp kita ko, atkreipė dėmesį į nepaprastai didelį kiekį aukso, kurį Amerika laiko užkasusi Fort Knox, Ky.

Sekretorius Bevinas pirmiausia pareiškė: "Aš žinau, kad Amerika bus nepatenkinta tuo, ką dabar pasakysiu, bet, kaip žinote, aš savo pareiškimais visados ką nors suerzinu."

Rezultate, Bevinas pasiūlė Amerikai paleisti į apyvartą savo auksą, kuris, jo įsitikinimu, yra dabartinių nepaprastai didelių mokesčių priežastis. Toliau jis pasakė:

"Jeigu jūs galėtumete rasti kitas aukso kasyklas pasaulyje, būtų didelė pagalba, bet, štai, guli jau iškastas auksas, su kuriuo nieko nedaroma. Aš esu tikras, kad tai vienintelis būdas padidinti perkamąją jėgą šiame nualintame pasaulyje."

Pagaliau Bevinas kaltino Sovietų Rusiją, "kvailai naudojančią" Jungtinių Tautų veto teisę. Jo manymu, Jungtinių Tautų Saugumo Taryba pavirtusi propapagandos paroda ir todėl, girdi, abejotina, ar ji galės išsilaikyti.

APSILEIDIMAS LIETUVOS TARYBINIUOSE ŪKIUOSE

Kaip dėl to jaudinasi Vilniaus Tiesa

Pasaulis dar gerai atmena tą didžiąją žmonijos tragediją, kada Rusijoje buvo įvesti pragaištingi kolchozai ir dėl šitos nesąmonės išmirė badu milijonai nekaltų žmonių. Šiuo metu rusų pavergtoje Lietuvoje jau irgi gausu tų kolchozų — "tarybinių ūkių" ir todėl visur ten labai pastebimi tie patys reiškiniai, kurie anuomet išmarino ir dabar verčia milijonus vargšų badauti. Todėl ir visai suprantamas nervuotas blaškymasis raudonųjų kvislingų ir okupantų Lietuvoje. Štai kaip vedamajame dėl to jaudinasi Vilniaus komunistinė Tiesa (Nr 165, liepos 16):

"Tačiau padėtis iš viso tarybiniuose ūkiuose kelia nerimo.

Ar galima laikyti, kad Šiaulių tarybinių ūkių trestas rimtai įvertina derliaus valymo uždavinius, kada to tresto tarybiniuose ūkiuose dar vis nėra užbaigtas piaunamųjų ir kuliamųjų mašinų remontas? Tresto vadovybė tiek užleido remonto darbus, kad nesugebėjo aprūpinti tarybinių ūkių kalvių anglimis, nors tam trestui priklausančios anglys nuo balandžio mėnesio pradžios gulėjo stotyje, o trestas mokėjo pabaudą už tai, kad tų anglių neatsiėmė. Nei patys tarybiniai ūkiai, nei trestas neturi planų, neturi derliaus valymo grafiko, nežino, kiek dienų reikės derliui nuvalyti, kiek reikia darbo jėgos, nežino, iš kur reikiamą darbo jėgą paims.

Ne geresnė padėtis ir Kauno apskrities tarybiniuose ūkiuose. Derliaus valomųjų ir kuliamųjų mašinų remonto planas neįvykdytas. Ypatingai pavojinga tai, kad dargi ir remontuotos mašinos nepriimtos valstybinės komisijos. Tai verčia nerimauti dėl remonto kokybės. Ko vertas toks remontas, po kurio piaunamoji mašina derliaus valymo įkarštyje išeis iš rikiuotės po kelių dienų darbo?

Visa tai yra labai pavojingi reiškiniai, nes dabar tarybiniuose ūkiuose jau viskas turėjo būti galutinai parengta, kad kiekvienu momentu darbai galėtų prasidėti pilna apimti."

Nužudė kunigą Vladą Mironą

Per Italiją gauta žinių, kurių tikrumo negalime patikrinti, jog Lietuvoje enkavedistai likvidavę buvusį Lietuvos ministerį pirmininką kun. Vladą Mironą. Mes turime tikrų žinių, kad dar 1945 m. pabaigoje, kun. Mironas buvo Lietuvoje ir gyveno Kaune. Žinios iš Italijos praneša, kad kun. Mironas buvęs keletą kartų suimtas ir vėl paleistas. Mirtis kun. Mirona ištiko paskutinį kartą arėštavus.

Kun. Vladas Mironas buvo gimęs 1880 m. birželio 22 d. Kuodiškėse, Rokiškio apskr. Buvo artimas Antano Smetonos draugas, kartu su juo bendradarbiavęs tautinėje spaudoje ir sukūręs Pažangos partiją. 1918 m. vasario 16 d. kun. Mironas su kitais pasirašė Lietuvos nepriklausomybės aktą.

— Nacių feldmaršalas Paulus, dar po Stalingrado kritimo tebesąs sovietų nelaisvėje, tvirtina, jog Sovietų Sąjungoje nėra jokios organizuotos vokiečių kariuomenės.

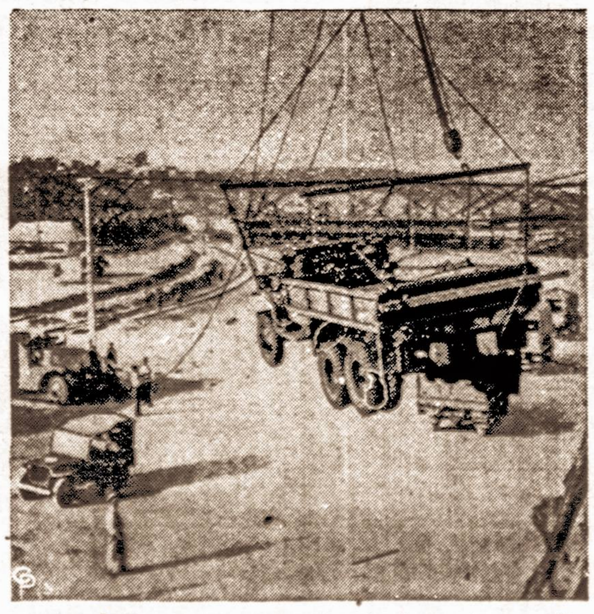

Pireus uoste, netoli Atėnų, iškraujami Amerikos armijos vežimai, skirti Graikijos kariuomenės reikalams.

ĮVAIRIOS ŽINIOS IŠ VISUR

— Vokiečių gen. Todt našlė Elsbeth Todt spaudai pranešė, jog josios vyras, Siegfriedo linijos statytojas ir buv. nacių amunicijos ministeris, žuvęs lėktuvo katastrofoje, kurią buvo įscenizavęs Gestapas Hitlerio įsakymu.

— New Yorke susirinkę legionieriai reikalavo uždrausti veikti komunistų partijai ir pasisakė už priverstiną karinę tarnybą.

— Per šiemetinę Darbo dieną susisiekimo nelaimėse žuvo 306 žmonės.

—Komunistų vykdytuose Vengrijoje rinkimuose, kaip ir tikėta, "laimėjo" komunistai. 4 minist., protestuodami prieš suklastuotus rinkimus, pasitraukė iš savo postų.

— Sovietų kariuomenės vadas Vokietijos sovietų zonoje maršalas Sokolowoski protestuoja prieš anglosaksų pastangas pakelti Vokietijos pramonę.

— Sovietų Sąjungos Aukščiausioji Taryba patvirtino taikos sutartis su Italija, Vengrija, Rumunija, Bulgarija ir Suomija. Po 90 dienų sovietai turėtų iš tų kraštų atitraukti savo karines pajėgas. Stambiausios sovietų jėgos laikosi Rumunijoje, Vengrijoje ir Bulgarijoje.

— Popiežius su prez. Trumanu pasikeitė laiškais, kuriuose kviečia pasaulį kovoti prieš tuos, kurie nori pavergti žmogų.

— Gen. Eisenhoweris tvirtina, jog karo pavojaus dar nematyti, bet ragina būti visada pasiruošusiais atremti klastingus priešo smūgius.

— Egypte buvo demonstracijų, reikalaujančių anglus pasitraukti iš Egypto.

— Paryžiuje per teatro gaisrą sudegė 54 žmonės ir 50 buvo sužeista.

— Kinijoje suėmė Schmidtą, kuris karo metu Himlerio buvo siųstas kaip nacių gestapo viršininkas Kinijoje.

— Prancūzų vyriausybė pranašauja, jog ir ateinanti žiema būsianti ypač sunki prancūzams, nes, numatoma, stigsią maisto.

—Gromyko vis tvirtina, jog Amerika norinti vien sau pasilaikyti atominės bombos monopolį.

— Sovietai vien Sachsenhauseno koncentracijos stovykloje laiko apie 16,000 vokiečių, priešingų komunistų linijai. Kasdien iš bado toje stovykloje miršta 30—35 kaliniai.

— Iš Maskvos praneša, jog lietus smarkiai pakenkęs visam Rusijos derliui.

— McArthur savo kalboje paliaubų su Japonija metinių dieną reikalavo, kad kuo greičiau su Japonija būtų padaryta taikos sutartis.

Pakars 14 nacių

Britų teismo sprendimu, Hamburge, pasmerkta pakarti 14 nacių, pripažintų kaltais už 50 britų nužudymą. Šie naciai, kurių tarpe yra aukštų vokiečių armijos karininkų, nužudė 50 britų lakūnų, savo laiku bandžiusių bėgti iš nelaisvės Vokietijoje.

— Iš armijos tarnybos pasitraukė gen. Jonathan M. Wainwrigth, Batanno ir Corregidoro kovų didvyris.

PAŠALINO EKVADORO DIKTATORIŲ

Šiomis dienomis Pietų Amerikos respublikoje, Ekvadore, įvyko kontrevoliucija prieš neseniai pasigrobusį valdžią pulk. Carlos Mancheno. Prieš jo diktatūrą staiga sukilo trijų miestų garnizonai, ir po šešių valandų kovos Mancheno šalininkai pasidavė. Pats Mancheno, valdęs vos 10 dienų, pasislėpė Venezuelos ambasadoje.

Prezidentas Jose Maria Velasco Ibarra, kuris rugsėjo 23 d. buvo ištremtas į Buenos Aires, rugsėjo 3 d. grįžo atgal Quito, sostinę ir pradėjo eiti savo pareigas.

Valdžios aparatą laikinai pasiėmė trijų civilinių asmenų komisija.

Quito gatvėse minios demonstravo, džiaugdamosios grįžusia taika. Minios visur šūkavo: "Te gyvuoja konstitucija!"

New York, Amerikos Legiono suvažiavime, dalyvavo ir šis 500 svarų storulis. Kažin kaip jaučiasi tas viduryje?...

Amerikos Lietuvių Savaitė

WATERBURIO ŽINIOS

WATERBURY, CONN. — LVS 9-tas skyrius rengia didelį pikniką, kuris įvyks rugsėjo 14 d. Linden Parke, Union City, Ct. Šis piknikas bus vienas iš gražiausių. Pikniko programa bus marga. Kalbės adv. S. J. Paltus (Paltanavičius) Brooklyn, N. Y. Dalyvaus daug miesto ir valstybės pareigūnų. Victor Zembruski orkestras gros. Kurie norėsite, galėsite įsigyti lietuviškų knygų Timles Lithuania, Pakeliui į Mirtį ir Lietuva Tironų Pančiuose. Yra kviesti Tautininkų Centro pirm. Vyt. Abraitis, iš Jersey City, N. J., Lietuvos konsulato attache Anicetas Simutis, iš New York City, BALF direktorius Jonas Valaitis, iš Brooklyn, N. Y. ir LVS vice-pirm. ir lietuvių radijo programos vedėjas Juozas Ginkus, Brooklyn, N. Y. Ruošiasi daugelis atsilankyti iš Hartfordo, New Britain, New Haven, Ansonia, Bridgeport ir kitur.

LIETUVIŲ "CARE IR RELIEF CLUB"

Patyręs, kad vietinis ALT skyrius ir abu šalpos skyriai nesirūpina išvietintų Europos lietuvių reikalais, o visiškai užmigo ramiu miegu, LVS skyrius, pamatydamas būtiną reikalą tremtinius šelpti, suorganizavo lietuvių "Care ir Relief Club." Geraširdžių žmonių dėka yra nuveiktas milžiniškas darbas. Kiek yra žinoma, šis klubelis iki dabar yra pasiuntęs per 300 siuntinių į įvairias tremtinių stovyklas. Reikia žinoti, kad nekurie siuntiniai kainavo daugiau $3.00 tik už pasiuntimą, nekalbant jau siuntiniuose įdėto maisto, riebalų, cukraus, kavos, sviesto, mėsos ir kitų valgomų daiktų. Kai kurie šie siuntiniai kainavo apie $8.00 vien tik už maistą. O kas gi tą visą darbą atliko? Tai tuzinas geraširdžių moterių, pamatę gryną reikalą ir supratę tremtinių vargingą padėtį, nors kartais ir nesiskriausdamos save. Jos pašventė ir dabar pasišvenčia daug pusdienių ir vakarų bėgti į krautuves pirkti maistą, rinkti drabužius. Padovanoti drabužiai dažniausiai nėra pilnoje tvarkoje. Juos reikia išvalyti, sutaisyti, kitus nudažyti (pav. kariškus blanketus ir t. t.). Vėliau reikia juos tinkamai supakuoti, stipriai surišti, kad nesuirtų kelionėje. Žodžiu, šios moterys lyg skruzdėlės, kurios neša viską kad būtų daugiau. O kokį atlyginimą jos už tai gauna? O atlyginimas toks. Jos gauna daug laiškų nuo tremtinių su nuoširdžiausiais padėkos pareiškimais. Jos gavę šiuos laiškus, vėl bėga vienа pas antrą. Taį jų didžiausias atlyginimas, kurį jos labiausiai įvertina. Čia reikia prisiminti ir apie tuos kurie norėdami padengti savo nerangumą, bei pavydą, susitikę ant gatvių arba susirinkimuose savo dainą dainuoja: ką jos ten nuveikė? Kiek jos girdi tų siuntinių pasiunčia, o jeigu ir pasiunčia, tai tik savo srovinėm pasekėjam. Tokia tai yra tų nerangių pavyduolių kasdieninė daina. Jeigu jųjų pilvai būtų alkani, ir nugara būtų plika, ir kad nežinotų iš kur gaus gabaliuką duonos, taį jiems išgaruo tų "srovinė politika," ir nerūpėtų plepėti nesąmonių.

Dr. M. J. Colney

NORI SUSIRAŠINĖTI

Norėčiau susirašinėti su Amerikos lietuviais, kurie man galėtų padėti nuvažiuoti į JAV. Esu gimusi 1908 m. Kaune. Iš profesijos esu stenotipistė, bet moku ir kitokių darbų, pav., siūti. Eugenija Balejišienė, Schwab Gmund, Bismarck Kaserne, Litauische Bl. 9, IV Stock, Germany US zone.

BALTIMORĖS PADANGĖJE

BALTIMORE, Md. — Sekmadienį, rugsėjo 28 d., 3 val. bus atidengtas Šv. Alfonso bažnyčioje Garbės Sąrašas visų lietuvių, tarnavusių Amerikos armijoje II pasaulinio karo metu. Iš šios kolonijos karo tarnyboje buvo per 500. Per karą žuvo 14.

Atidengimo iškilmėse dalyvaus Amerikos Legijono Lietuvių Postas No. 154 ir daugelis vietinių organizacijų.

Rugpiūčio 23 d. buvo surengta gimtadienio pramogėlė p. Baltruį Siaurusaičiui pagerbti Lietuvių Demokratų klube. P. Siaurusaitis jau keletą metų kai Demokratų Klubo manadžerius. Jo šeima, draugai ir klubiečiai gražiai pasiviešėjo ir palinkėjo Baltruį ilgiausių metų ir apdovanojo dovanomis.

Stasys Janušas, Demokratų Klubo pirmininkas, su Jonu Adomaičiu neseniai grįžo iš New Jersey maudynių. Jie buvojo Wildwood, Camp May, ir Atolantic City, N. J. Grįžo gerai saule apdegę.

K.

Raudonųjų piknikas

Rugpiūčio 17 d. vietos lietuviškai kalbą stalinberniai turėjo savo pikniką, kur nuvažiavo keletas jaunuolių, tik prieš pereitą karą atvykusiųjų į šią palaimintą šalį ir, be to, tūli šiaudiniai "patrijotai", kurie nors ir skaitosi tautininkais, tačiau nemoka atskirti tautos išgamų nuo tikrų lietuvių tautininkų. Jie jodo raudoną komunistų kuiną, pirkdami jam avižas, kad jis būtų pajėgesnis trempti jų senąją tėvynę Lietuvą ir taškyti lietuvių kraują. Tai gana keistą, kad tie žmonės iš vardo sakosi esą tautininkai, o remią savo tautos didžiausius priešus komunistus.

Kas dėl tų "grinorių", tai galima sakyti, kad ir jie nežino ką darą, kada jų tėvai ir giminės kenčia didžiausią komunistų terorą Lietuvoje, kiti šaltame Sibire, o dar kiti to kruvinojo komunistų aukos kenčia alkį ir vargą kituose pasaulio kraštuose. Viena panelė, pati dar neseniai pasiekusi šios šalies žemelę, jau matyt, pamiršo komunistų žiaurų terorą, lanko komunistų parengimus ir juos remia savo uždirbtais Amerikos doleriais. Tikrai keistas tų komunistų elgesys ir gaila, kad jie nesupranta ir nepažįsta žmonijos didžiausio ir žiauriausio priešo komunizmo.

P. P Jaras

KRIKŠTYNOS

Rugpiūčio 31 d. Juozas ir Ona Kulbokai buvo surengę savo mažajam sūneliui krikštynas. Sūnų pakrikštijo Šv. Petro ir Povilo bažnyčnoje Elizabethe. Naujagimis gavo Juozo Kazimiero vardą. Krikšto tėvai buvo Edvardas ir Veronika Makutenaitė. Į krikštynas buvo susirinkę tiktai artimieji bičiuliai. Buvo atvažiavę Daukantai, kun. Balkūnas, kun. Aleksejūnas ir kiti iš Brooklyno.

Beje, krikštynos nebuvo visai smagios, nes naujagimio seneliui K. Kulbokui dėl surimtėjusios ligos teko atsigulti į Brooklyno ligoninę, kur jį galima kas dien nuo 10 val. iki 8 val. vak. aplankyti.

Įdomus koncertas

KEARNY, N. J. — Iš Brooklyno atvykęs Brooklyno Harmonijos Ansamblis rugsėjo 14 d. Lietuvių Politikos Klube, 134 Shuyler Ave., rengia didįjulį koncertą. Koncerto pradžia 5 val. vak.

Šiam Harmonijos ansambliui vadovauja Violeta Tamkiutė-Pranckienė, patyrusi ir plačiau žinoma Brooklyno dainininkė. Jos vadovaujamos dainininkės šį pavasarį apvažinėjo ne vieną lietuvišką koloniją su lietuviška daina, turėdamos nepaprastą pasisekimą. Kas vieną kartą yra girdėjęs šias dainininkes dainuojant, tas neiškes ir šį kartą nepasiklausyti kultūringai atliekamų lietuviškų dainų. Šiame koncerte taip pat dainuos Edna Miller, kuri savo balsu žavį kiekvieną josios klausytoją. Paminėtina ir Adelė Kizienė, viena iš stipresniųjų Brooklyno lietuvių dainininkių. Koncerto programa žada būti marga: solo dainos, duetai, vaizdelis iš Lietuvatiės operetės ir tt.

V. R.

IEŠKOMI

IEŠKAU brolio Prano Jurkšaičio. Arba prašau atsiliepti Praną ar Jurgį Endriukaičius ir suteikti žinių apie mano brolį. Man rašyti šiuo adresu: 249 Assembly Centre, 23 Zeven—Seedorf Camp, Kr. Bremervorde, Germany, BZ. Juozas Jurkšaitis.

Tremtinių šeima Vokietijoje ieško savo artimų giminių: Mrs. Elenos Paukštienės-Banevičiūtės, gyvenusios Chicagoje (rodos, 4511 So. Wood St.) ir Antaninos Ivaškienės-Banevičiūtės, gyvenusios Rockdale. Abi jos kilusios iš Raseinių apskrities, Šiluvos valsč. Atsiliepti prašoma šiuo adresu: Stepas Zobarskas, 131 Sunnyside Ave., Waterbury 66, Conn.

Paieškoma Skliutaitė Genovatiė, gyv. Kazlų Rūdoje, 1931-32. atvykusi į Ameriką. Ieško Šimaitytė Dėdinienė Vaclova, Sabinos Šimaitytės sesuo, gyv. Jūrėje, Marijampolės apskr. dabar gyvenanti Vokietijoje. Plačiau gali pranešti: George Žemaitaitis, 20 Westerman Ave., Seymour, Conn.

Ieškomi Vitas Orantas, Vitalija ir Levesė Vitaitės, Marijona Vengrytė Janulaitienė ir josios vaikai Sigitas ir Anelė. Visi jie kilę iš Guoboniškės k. Būdos v., Marijampolės a. Prašoma atsiliepti šiuo adresu: Antanas Orantas, 508 Wilson St., Waterbury 2, Conn.

KAIP GYVENA BRAZILIJOS LIETUVIAI

Naujai išėjęs Brazilijos lietuvių laikraštis Žinios rašo apie tenykščių lietuvių kultūrinį ir tautinį gyvenimą, patiekdamas tikrai nedžiūgių žinių. Laikraštis, užsimindamas apie prieškarinę Sao Paulo lietuvių veiklą, nurodo, jog šiame mieste ir apylinkėje lietuviai turėjo daugiau kaip dešimts lietuviškų kultūrinių organizacijų, šešetą mokyklų, tris savaitraščius, du mėnesinius žurnalus, tačiau per karą viskas pakrikę. Dabar nebesą nei vienos lietuviškos mokyklos, o laikraštis vos vienas ir tasai dabar tiktai pradėjęs eiti. Tiesa, Sao Paulo priemiesčiuose veikia kelios lietuvių išlaikomos mokyklos, bet lietuvių kalba jose pamokų neesti. Organizacijos — vienos išnyko, kitos sumenko. Likvidavosi — Centras, Viltis, Aero klubas, Grūdas, Lituania, Meno Megėjų Ratelis Rytas, ir kitos. Sumenko Vyčių ir Lietuvių Sąjungos Brazilijoje veikimas ir josios, atrodo, ilgainiui, jei nepapūs nauji vėjai, išnyks. Bene tvirčiausiai veikianti katalikų bendruomenė — Villa Zelinos parapija, kuri įsigyja vis naujų pastatų ir įstaigų.

Reikia tikėti, jog šiuo metu, kai Brazilijoje ėmė leisti naują lietuvišką laikraštį — Žinias, kultūrinis Brazilijos lietuvių veikimas vėl įgaus naujų jėgų. Beje, tenka pastebėti, jog Žinių išorinė išvaizda yra gan simpatiška ir maloni. Tačiau kiek abejojimų sukelia laikraščio nusibrėžtoji linija, būtent, sutelkti visus Brazilijos lietuvius, kokių politinių įsitikinimų jie bebūtų. Mums atrodo, su komunistais, kurių Brazilijoj, kaip matyti, nemažai, neilgai bus pakeliui, ir visai galima, jog pradėtąjį darbą jie pakreips ant savo kurpalio arba bent stengsis jį išsprogdinti.

LICENSES

Beer, Wine, Liquor
WHOLESALE AND RETAIL

NOTICE is hereby given that License No. GB 12988 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1363 Fulton Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

ABRAHAM REINER

NOTICE is hereby given that License No. GB 2298 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 279 Woodbine Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

JOSEPH RUEHN

NOTICE is hereby given that License No. GB 11204 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 6224 — 11th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

SALVATORE MASTELLONE

NOTICE is hereby given that License No. GB 7200 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 5124 — 9th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

CHARLES WEISS

NOTICE is hereby given that License No. GB 7033 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 787 St. Johns Place, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

HARRY & MOLLY NEWFIELD
(St. John's Grocery)

NOTICE is hereby given that License No. GB 12726 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 8402 — 18th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

KATHERINE KYNE
(D-B-A Connell's Food Store)

NOTICE is hereby given that License No. GB 10943 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 216 Ridgewood Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

PHILIP WASSERMAN
(Ridgewood Food Market)

NOTICE is hereby given that License No. GB 1843 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 911 Myrtle Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

MORRIS GORCHOW
(Morris Food Store)

NOTICE is hereby given that License No. GB 11071 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1335 Myrtle Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

THOMAS SALVATO

NOTICE is hereby given that License No. GB 7889 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1068 Manhattan Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

MORRIS WEINSTEIN

NOTICE is hereby given that License No. GB 12517 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1218 Myrtle Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

DOMINICK TRAVAGLINO

NOTICE is hereby given that License No. GB 2310 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1094 Hancock Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

ARTHUR KUNTZ

NOTICE is hereby given that License No. GB 1973 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 76 Sumpter Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

CHARLES HUDGINS

NOTICE is hereby given that License No. GB 2349 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1523 — Avenue J, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

SOLOMON & MICHAEL KUBRICK
(Kubrick Stores)

NOTICE is hereby given that License No. GB 2365 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 286 Brighton Beach Ave., Borough of B'klyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

SOLOMON & MICHAEL KUBRICK
(Kubrick Stores)

NOTICE is hereby given that License No. CB 714 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 755 — 4th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

FRANK J. DOMBROWSKI
MEMORIAL ASS'N.

NOTICE is hereby given that License No. C 410 has been issued to the undersigned to sell beer at wholesale under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 436 Watkins Street, Borough of Brooklyn, County of Kings ,to be consumed off the premises.

MAX SHOENFELD
(D-B-A Shoenfeld Beverage Co.)

NOTICE is hereby given that License No. GB 13066 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 737 New Lots Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

MAX SHAKIN

NOTICE is hereby given that License No. GB 12795 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 377 South 2nd Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

LEONA GOLDSTEIN
(Lee's Grocery Store)

NOTICE is hereby given that License No. GB 13032 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 571 Gates Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

EDWIN WILBUR OPUM, SR.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1810 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 294 Powers Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

FEDERICO FALBO

NOTICE is hereby given that License No. GB 2215 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1180 Liberty Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

MEYER GINSBERG

NOTICE is hereby given that License No. C 256 has been issued to the undersigned to sell beer at wholesale under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 453 Dahill Road, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

MEYER LOPATOW

NOTICE is hereby given that License No. GB 1944 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 6217 Bay Parkway, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

MICHAEL KAPLAN

NOTICE is hereby given that License No. GB 12242 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 415 Tompkins Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

SAMUEL STEIN & JACK BERGEN

NOTICE is hereby given that License No. GB 13094 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1607 St. Johns Place, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

JACOB NORTMAN
(J. Nort)

BALTIMORE, MD.

C. WM. KUCHAUSKAS, JR.
Laidotuvių Direktorius
637 Washington Boulevard
Telefonas Lexington 5714

CRYSTAL TAVERN
John J. Dekinis
1509 W. Baltimore Street
Telefonas Gilmore 7281

IDLE HOUR TAVERN
J. M. Weisengoff, sav.
Šokiai antradieniais ir ketvirtadieniais, nuo 9 v.v. iki 2v. r. Svečiai iš kitų miestų kviečiami užeiti į šią užeiga.
1417 W. Baltimore Street

NEW BRITAIN, CONN.

QUALITY MARKET
Tai vieta, kur žmonės gauna sveiką, šviežią pirmos rūšies maistą
VIKTORAS ABECIŪNAS
356 Park Street Tel. 1481

PAUL'S RESTAURANT
PAUL VISNIAUSKAS
31 Spring Street Tel. 8774

HARTFORD AVENUE
RESTAURANT
Andrew Svirinas, sav.
36 HARTFORD AVENUE
Tel. 6639

A. VENSKŪNAS
Laidotuvių Direktorius
665 Stanley Street
Tel. 9-1702

WATERBURY, CONNECTICUT

JUOZAS P. LUBINSKAS
Namų Dažymo Kontraktorius
VIDAUS IR LAUKO NAMŲ DAŽYMAS
Sienas išlipina popieromis.
Darbą atlieka patyrę darbininkai.
61 ALDER STREET Tel. 3-4766

BLUE SHUTTER RESTAURANT
Mūsų patalpos tinkamos baliams vesuvėms ir kitokiems pokyliams
Aplankykite mūsų Bavarišką kambarį
FLORENCE YUSKAS DANOSKY, sav.
776-780 BANK STREET Tel. 3-9652

JOE'S TIRE SHOP
Joe Samoska, Savininkas
241 N. MAIN STREET
Telefonas 3-2414

DIAMOND STREET
RESTORANAS IR BARAS
Vynas - Likeriai - Alus
Netoli Spring Street
NAUGATUCK, Conn.
Telefonas 4960

VILLAGE INN UŽEIGA
M. Jurgėlas, sav.
Šokiai penktadieniais ir šeštadieniais
1306 Main Street
E. HARTFORD, CONN.
Tel. 8-3732

Post Road Restaurant
B. Misiunas, Sav.
RFD S. Main Street
Warehouse Point, Conn.

A D A M' S
SERVICE STATION
Adomas Rutkauskas, sav.
Padangos, gazolinas ir aliejus
GROSERIO KRAUTUVĖ
808 Main St. Watertown, Conn.
Tel.: Watertown 278

STANLEY TOLIUS
LIETUVIŠKA UŽEIGA
158 N. Main Street
UNION CITY, CONN.
Tel. Naugatuck 4864

PACKAGE STORE
John Balch, sav.
Sta. 67, Post Road
WAREHOUSE PT., CONN.

CHARLES KULAS
Drabužiai vyrams ir moterims siuvami pagal užsakymus
Taip pat taisomi, valomi ir prosijami
698 N. Riverside Street
Telefonas 3-6230

THOMAS MATAS
Real Estate
81 Fox Street

BRASS CITY
COAL AND OIL CO.
W. Shukaitis, Savininkas
71 S. Leonard Street
Telefonas 4-0534

PERREAULT
Automobiliams spirūoklės
Gamintojai ir platintojai
510-512 S. Main Streeet
Telefonas 3-4494

KRUGELIO
Degtinės Krautuvė
Mes turime įvairiausios rūšievyno, alaus ir degtinės
Green ir John Streets
Telefonas 3-9658

BRASSCO
BOTTLING CO., Inc.
Įvairios sodės
B. Kasparavičius, sav.
24 E. Liberty Street
ir 21 Bond Street
Telefonas 5-1217

DR. M. J. COLNEY
148 Grand Street
Telefonas 3-4747
PRIĖMIMO VALANDOS:
nuo 10 val. ryte iki 8 val. vak.

Vaistinė
Bendler's Drug Store
Paruošami visoki receptai
VISOKIŲ RŪŠIŲ LIKERIAI
Bank Street ir Congress Ave.

BUS STOP RESTAURANT
M. Lekevičienė, Sav.
Geriausi gėrimai ir užkandžiai
821 Bank Street

Laidotuvių Direktoriai
John Deliniks ir Sūnus
17 Congress Avenue
Telefonas 3-6181

Albert J. Bronsky
Advokatas
LILLEY BLDG. Rooms 809-811
111 W. Main Street
Res. 4-0762 Office 3-1211

CHARLES STRIKULIS
Maisto Krautuvė
851 Bank Street
Telefonas 4170

STOKES
LAIDOTUVIŲ KOPLYČIĄ
II Pasaulinio karo veteranas
694-696 N. Riverside Street
Telefonas 3-7411

Princess Ballroom Restauranas
FRANK HAIKO, Sav.
Pietus nuo 11 iki 12 Vakarienė nuo 5 iki 9
Sekmadieniais nuo 12 iki 8 v. v.
ŠOKIAI KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENĮ
ROCKVILLE, CONN. Tel. 1327

HATCHKISS STREET GARAGE
JONAS J. MAZILIAUSKAS, sav.
DODGE sunkvežimiai ir karai PLYMOUTH karai
PILNAS KARŲ TAISYMAS
47 HATCHKISS ST., NAUGATUCK, CONN.
Telefonai:
Biznio Naugatuck 5727 Rezid. Woodbury 321-3

PHILADELPHIA, PA.

DAPŠIS CAFE—LIETUVIŠKA UŽEIGA
Pasirinkimui vynai, likeriai ir alus. Gardus namuose gamintas valgis.
Patogu privažiuoti iš No. Phila. ir Redding St. stočių.
1327 W. SOMERSET STREET

GUS TUNAITIS
— RESTORANAS —
3701 Old York Road

GILLIS GĖLININKAS
PUIKIAUSIOS GĖLĖS VISOKIOMS PROGOMS
Telegramomis užsakymai visame pasaulyje
N. E. Cor. 2nd Street Tel. DE 4-6611

PETE'S CAFE
PETRAS GELŽINIS, sav.
VYNAS—LIKERIAI—ALUS
1600 S. 2nd Street Fulton 9-7914

E. ADAMS UŽEIGA
ALUS - VYNAS - LIKERIAI
941 SPRING GARDEN TEL. POPLAR 9785
Patogu sustoti važiuojant keliu N. 13

STARAHS CAFE
VYNAS - LIKERIAI - ALUS
JONAS STARAHS, sav.
34 N. EIGHTH STREET (8th and Filbert Sts.)
Tel. Walnut 9437

MALONI LIETUVIŠKA UŽEIGA
ANTHONY BALCHIUNAS, SAV.
VYNAI - LIKERIAI - ALUS
113 SOUTH 34th STREET
Arti Pennsylvanijos Universiteto

LIETUVIŠKA UŽEIGA
ALUS - VYNAS - LIKERIAI
S. Spokas, savininkas
KAMPAS ALLEGHENY AND CEDAR STREETS

WILLIAM PASCHALL
Vienas iš didžiausių mėsos sandėlių Philadelphijoje. Mes pristatome mėsą ligoninėms, restoranams ir kitoms vietoms.
718 CALLOWHILL STREET
Telefonai: MAIN 7626 - 7458 LOM. 0677 - 2293

WOODLAND CAFE
B. J. TRIBULAS, Sav.
63rd STREET at WOODLAND AVENUE
Telefonai: *Saratoga 9656, West 4117*

NEW BRIDGE CAFE
A. DESRIS IR A. MURZA, Savininkai
339 North 8th Street

JAUKI LIETUVIŠKA UŽEIGA
ALUS - VYNAS - LIKERIAI
Kazys Baniušis, sav.
2052 S. 61st STREET - GREENWAY AVENUE
1 blokas nuo Woodland Ave. *Tel. Saratoga 9-8757*

RICHMOND GROCERY CO.
WHOLESALE GROCERS
Lietuviai Steponavičiai, Savininkai
3304-16 RICHMOND STREET TEL. REG 8434

SONIA CAFE & RESTAURANT
Sophie Mitch, Sav.
LIKERIAI - VYNAS - ALUS
9 S. SEVENTH STREET TEL. Market 9916

SPOKAS BEAUTY SALON
GARDEN COURT PLAZA - 47th AND PINE
Tel. Sherwood 7-1048, 7-2700

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS
Licensed Penna/ and New Jersey
1601-03 So. 2-nd Street Tel.: DEW 5136

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
1113 Mt. Vernon Street Telefonas Poplar 4110
Moderniška laidojimo įstaiga: didelė graži koplyčia, erdvi salė su baru, pakeleivingiems suteikiama nakvynė—viskas nemokamai.
Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį —mes visados pasirengę suteikti geriausį patarnavimą.

LICENSES
Beer, Wine, Liquor
WHOLESALE AND RETAIL

NOTICE is hereby given that License No. GB 1403 has been issued to the undersigned to sell berr at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 104 Lewis Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
JEROME CALANDRINO

NOTICE is hereby given that License No. GB 1949 has been issued to the undersigned to sell berr at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 327 Evergreen Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
JOHN H. RENKEN (T)

NOTICE is hereby given that License No. GB 7477 has been issued to the undersigned to sell berr at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1062 Nostrand Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
SALVATORE DI GIACOMO (R)

NOTICE is hereby given that License No. EB 1389 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 345 Myrtle Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
VINCENT PASTORE
(Frank's)

NOTICE is hereby given that License No. EB 496 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 5601 Ft. Hamilton Parkway, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
LOTTIE HECHT STRAHL

NOTICE is hereby given that License No. GB 1477 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 5705 — 3rd Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
KARL GUNTHER

NOTICE is hereby given that License No. GB 1995 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1424 Mermaid Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
AUGUST & ALFRED AMATO

NOTICE is hereby given that License No. EB 263 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 485 New Lots Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
MAX DRUCKER

NOTICE is hereby given that License No. EB 271 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1049 Rutland Road, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
JACOB BROOK

NOTICE is hereby given that License No. EB 1661 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 492 — Avenue P, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
EVELYN SOBEL & MIRIAM ROSENFELD

NOTICE is hereby given that License No. E 544 has been issued to the undersigned to sell beer at retail from house to house under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
ARNOLD HOFFER
204 Monroe St.

NOTICE is hereby given that License No. GB 12967 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 238 Lewis Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
GEORGE KEARSE

NOTICE is hereby given that License No. GB 1267 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2302 Cortelyou, Rd., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
CHARLES J. JAFFE

NOTICE is hereby given that License No. GB 1538 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 6806 — 5th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
WILLIAM DREYER

NOTICE is hereby given that License No. GB 2099 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 4402 — 5th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
JOHN CONTOS

NOTICE is hereby given that License No. GB 10936 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1412 — 86th Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
WILLIAM SAMUELS

NOTICE is hereby given that License No. EB 1393 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2229 — 65th Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
CHARLES & HARRY SHAPIRO

NOTICE is hereby given that License No. EB 544 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1416 — Avenue J, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
GEM DELICATESSEN INC.

NOTICE is hereby given that License No. EB 586 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 263 New Lots Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
MORRIS KORMEL & WILLIAM RUDOLF

NOTICE is hereby given that License No. EB 248 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 765 New Lots Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
MAX SCHNEIDER

NOTICE is hereby given that License No. GB 1902 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1290 Sutter Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
JOHN GOGLIOSTRO

NOTICE is hereby given that License No. GB 13165 has been issued to the undersigned to sell berr at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 857 Grand Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
JOSEPH MARTINO (T)

NOTICE is hereby given that License No. GB 13090 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 715 — Avenue U, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
TONY MONDO

NOTICE is hereby given that License No. GB 7845 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 796 Greene Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
MYRTLE CURLEY

NOTICE is hereby given that License No. GB 12939 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 380 Waverly Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
PATRICK A. FITZGERALD

PHILADELPHIA, PA.

TRAUN'S CAFE
N. E. Cor. 16th and Spring Garden
Phone —
Business LO7-8662, LO7-4967
Residence Cheltenham 2562

TONY'S CAFE
A. Gelžinis, Sav.
ALUS, DEGTINĖS, VYNAS
19th and Parish Streets
Telefonas PO 5-9134

Maloni lietuviška užeiga
VYNAS—LIKERIAI—ALUS
Joseph Kodes, Sav.
2553 North 2nd Street

ELK'S HEAD GRILL
Vynas — Alus — Likeriai
6165 Woodland Avenue

Leo and Vickie's Cafe
Leo ir Viktorija Kondrotai, sav.
1700 S. Water Street
Tel. Howard 7043

FRANKFORD AV. CAFE
John Baltaduonis, sav.
1700 Frankford Avenue

WILLIAM VALAITIS
Visokeriopas automobilių taisymas
1730-2 E. Moyamensing Avenue
Tel. Howard 0896

Lietuviškas Restoranas
Stasys Zvigaitis, sav.
Likeriai, Vynas ir Alus
5424-26 Woodland Avenue

JACK'S TAVERN
John Tunaitis, Jr., sav.
Woodland Ave. at 56th St.

Spokas Electric
ELECTRICAL CONTRACTING
RADIO REPAIRS
Refrigerators - Radios - Lamps
Amelia A. Spokas, Sav.
5021-23 Baltimore Avenue
Telefonas AL 4-5067

NAUJAI ATIDARYTAS
GRUSH HOTEL & BAR
Adam Grush, Sav.
LIKERIAI, VYNAS, ALUS
Cor. Broad ir Race Street
Prie Broad Street Stoties

Star Grill
ALUS, DEGTINĖS, VYNAS
John Uknas, Sav.
607 N. 11th Street

Lietuviška Užeiga
Antanas Miežis. sav.
2207 North 2nd Street

JONAS TUNAITIS
Maloni Lietuviška Užeiga
301 W. Susquehanna Avenue
Tel. Regent 6-3555

Lietuviška Užeiga
Juozas Valonis, sav.
5300 Tacony Street

A. KARVELIO UŽEIGA
Likeriai—Vynas—Alus
North East kampas
Frankford ir Girard Avenues

BILL & AL'S CAFE
A. Rinkus ir V. Vinickas
S. E. kampas Cumberland ir Sydenham Streets

ANTHONY MARTIN
Restauranas ir Baras
3759 North 7th Street

Vienas iš naujausių Philadelphijos zoologijos sodo gyventojų — kumpanosis gandras, atkeliavęs nuo Nylo.

Lietuviai Paryžiuje

Paryžiuje šiuo metu gyvena daugiau kaip 500 lietuvių. Visi jie jaučiasi neblogai. Jie yra laisvi, kaip ir patys prancūzai ir niekas jų nevaržo. Bet dideli sunkumai dėl maisto. Iš tarptautinių šelpimo įstaigų jie jokios pagelbos negavo ir dabar negauna. Visa jų laimė, jei kartais užklysta kokia siunta iš Jungtinių Amerikos Valstybių. Tačiau tokių laimingų dienų esti labai retai. Keletas asmenų iš Paryžiaus jau išvyko į Ameriką ir dar keletas tikisi tenai pakliūti.

Prancūzų diplomatiniai sluoksniai mūsų atsakingiesiems pareigūnams yra pareiškę, kad Prancūzija Pabaltijo kraštų inkorporavimo į Sovietų Sąjungą nepripažįsta. Pabaltiečius esą prancūzai vertina ir leis jiems Prancūzijoje ir jos kolonijose susirasti darbo ir įsikurti. Š.

Lietuvis — profesorius Vancouver universitete

Brooklyniečiams gana plačiai pažįstamas profesorius Juozas Raymond Rimavičius šiomis dienomis pasiekė Vancouverį, Kanadoje, kur jis pakviestas profesoriauti Britų Kolumbijos universitete.

Juozas Raymondas nuvykęs į tolimuosius vakarus, rašo:

"Sveikinu jus visus vienybiečius iš tolimų vakarų. Rengiuosi pradėti mokint rusų ir lenkų kalbas ir rusų istoriją. Kraštas labai žavėjantis ypač universiteto apylinkės."

LICENSES
WHOLESALE AND RETAIL
Beer, Wine, Liquor

NOTICE is hereby given that License No. EB 472 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 432 Christopher Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
JACOB KUTIS

NOTICE is hereby given that License No. C 64 has been issued to the undersigned to sell beer at wholesale under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1156 E. 92nd Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
REMSEN BEVERAGE CO.

NOTICE is hereby given that License No. GB 13153 has been issued to the undersigned to sell berr at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1123 Washington Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
DAVID LEOPOLD & HERB MILLER

LIETUVŠKA UŽEIGA
P. Kazakevičius, Sav.
6 N. Shaft Street
INKERMAN, PA.
Tel. Pittston 9161

S. BULOTA
Batai ir Vyrams Aprėdalai
NEW PHILADELPHIA, PA.
P. O. SILVER CREEK, PA.

HOLLYWOOD CAFE
G. Isaacs-Azys, Sav
318 S. Main Street
WILKES BARRE, PA.
Telefonas 3-9471

TONY'S TAVERN
Antanas Scarnulis, sav.
Žuvis—Mūsų Specialybė
17 N. Sherman Street
WILKES BARRE, PA.

GINČAS TARP DVIEJŲ NABAŠNINKŲ

Goebeblsas prieš Ribebntroppą

Ką tik po antrojo D. karo pradžios Goebbelsas padarė staigmeną savo asmens sekretorei klausimu:

— Ar žinojai, kad Ribbentropas yra vunderkindas?

Sekretorei atsakius neigiamai, jis paaiškino:

— Trejų metų amžiaus vaikas būdamas Ribbentropas apie užsienio politiką suprato lygiai tiek pat—kaip dabar.

Šis sąmojus, kurį dažnai naudojo paskiau, pasako viską apie Goebbelso santykius su Ribbentropu.

Literatūroje apie nacius — ypačiai toje, kur gvildenami pirmieji metai po valdžios paėmimo—yra pilna atsitikimų, turinčių priešiškumą tarp Goebbelso ir Goeringo. To priešiškumo nebuvo nei prieš valdžios paėmimą nei paskesniais metais. Goebbelsas atsigręžė prieš Ribbentropą tik tada, kai pastarasis pasirodė besąs visiškai nieko nesugebąs lepšis. Tą patį galima pasakyti ir apie Goebbelso santykius su kitais žymiaisiais naciais. Jis visada buvo kritingas, bet matydavo ir jų pranašumus (nacine prasme). Jis sutiko bendradarbiaut su jais ir tik į pabaigą, viskam žlugus, jis pradėjo kritikuoti ir smerkti savo buvusiuosius draugus ir bendradarbius. Vieną didelę išimtį sudarė Joachimas von Ribbentropas. Šiuo žmogumi jis nepasikliovė nuo pat pirmosios dienos ir traktavo jį neigiamai. Jis suprato daug geriau už Hitlerį, koks kvailas, koks visiškai negabus buvo Trečiojo Reicho užsienio reikalų ministeris.

—o—o—o—

Ribbentropas daug kuo kėlė Goebbelso nepasitikėjimą. Pirmiausia jis nebuvo "senas kovotojas". Prie Hitlerio jis prisisuko tik prieš kelerius metus pirm valdžios paėmimo, o Hitleriui pasidarius reicho kancleriu, jis nebuvo dar nė partijos narys. Be to Ribbentropas buvo iš vadinamųjų kilmingųjų. Jis buvo bajoras, turtingas. Goebbelsas buvo kilęs iš liaudies, iš apačios.

Bendradarbiams pasirinkti, Hitleris, aplamai imant, turėjo gerą instinktą. Tiesiog paslaptingumu dvelkia, kaip Hitleris galėjo apsimulkinti su Ribbentropu ir skirti jį savo užseinio reikalų ministeriu.

Galima paaiškinti nebent tuo, kad Hitleriui imponavo bruožas, kurį Goebbelsas įžvelgė ir pagristai niekino, būtent, vadinamasis Ribbentropo kilmingumas! Smulkiam miestelėnui Hitleriui buvo smagu turėti ties savimi vyrą iš aukštuomenės. Be to manė, kad Ribbentropas, kaip daug keliavęs, turįs gerą instinktą užsienio nuotaikoms — ką Goebbelsas, irgi pagristai, visada neigdavo.

Bet Ribbentropas nebūtų galėjęs išsilaikyti, jei nebūtų naudojęs miklaus vingrio (triko). Ką čia pasakosiu, beveik netikėtina, kadangi yra taip primityviu, ir visai to neminėčiau, jei tos istorijos tikrumo nelaiduotų vienas svarbus užsienio reikalų ministerijos asmuo, kuris nuodugniausiai tyrinėjo Ribbentropą eilę metų.

Ribbentropas apsupo Hitleri privačių šnipų grupe. Vyrai, kurie nuolatos susitikdavo su Hitleriu, kaip. pav., jo adjutantai Brueckneris ir Schaubas, viską pranešinėdavo Ribbentropui. Sakysim, imant eilinį atvejį pavyzdžiui, praneša jam, kad fuehreris manąs, jog reikia pasiųsti griežtą notą Rumunijos karaliui Karoliui. Ribbentropas tučtuojau lekia pas Hitlerį, prašosi priimamas ir sako:

— Mein Fuehrer, aš turiu idėją. Rumunijos karaliui Karoliui reikėtų nusiųsti griežtą notą.

Hitleris nustemba ir susižavi. Jei kam nors ateina į galvą jo paties mintys, tai reiškė, kad tas kažin kas turėjo būti genijus. Tokiu būdu jis davėsi eilę metų apgaudinėjamas. Tik Goebelsas tą žaidimą aiškiai suprato.

Goebbelsas ir Ribbentropas kalbėdavosi tik raštais. Jų vienas antram rašyti laiškai prismaigstyti įžeidžiamų posakių, kaip kepsnys lašinių griežinėlių. Sakiniai kaip antai: "Negaliu leisti, kad..." arba "Toks lindimas į mano sritį" buvo įprastas dalykas Tokia korespondencija buvo vedama lig paskutinio momento, nors galima tarti, kad tie ponai turėjo svarbesnių dalykų. Goebbelso laiškai buvo kur kas sąmojingesni. Ribbentropas pats nerašydavo, o pavesdavo teismo skyriaus vedėjui Gaussui.

—o—o—o—

Jei Ribbentropas mažai tenusivokė užsienio poltikoje, tai tautų psichikos nesuprato visiškai. Kurį kraštą užėmus kariuomenei, kaip jėgos veiksnys jis Ribbentropui nebeegzistavo. Jam niekada neatėjo į galvą, kad lenkai, prancūzai, belgai ir kt. nepakęs okupacijos.

Gobbelsas žinojo, kad užimtuosiuose kraštuose bus trynimosi. Jis matė Vokietijai vieną galimybę. Vokietija turinti pasirodyti kaip išvaduotoja, o ne nugalėtoja. Kol gyventojai neatsikvošėję, Vokietija turinti padaryti taurų gestą. "Naujosios Europos" sąvoka, apie kurią kalbėta tiek daug vėliau, turėjo būti įkūnyta.

Goebbelsas skaičiavo visiškai teisingai — js samprotavo, kad užimtųjų sričių didžioji gyventojų dalis bus nustojusi pasitikėjimo savo vyriausybėmis, savo didžiausiais politikais. Ši pasitikėjimo krizė turėjo būti greitai išnaudojama. Su Fritsche juodu sudarė savotišką "Naujosios Europos" Magną Chartą dokumentą, kuris, Fritschės žodžiais, turėjo daug panašumo su Atlanto Charta. Tas dokumentas buvo pateiktas Ribbentropui. Jis griežtai atmetė siūlymą.

— To mums nereikia! — atkirto jis.

Goebbelsas baisiai jaudinosi dėl atmetimo, bet negalėjo nieko padaryti. Kelerių metų būvyje jis stengėsi sutrukdyti represijas ir įkaitų šaudymus užimtuose kraštuose. Žinoma, ne

(Nukelta į 7 pusl.)

DAILEDA'S MARKET
PIRMOS RŪŠIES MAISTAS
1069 WYOMING AVENUE EXETER BORO, PA.
Telephone Pittston 1216

SILVER LAKE PACKING CO.
J. C. Kveragas, sav.
Namuose paruošta kiauliena, veršiena ir jautiena
137 FRANKLIN AVE., SCRANTON, PA.
Tel.: 4-6185 - 6186

AMOCO
EMPIRE OIL CO.
Michael Stanaitis, vedėjas
AMERICAN OIL CO. produktų platintojai
E. NORTHAMPTON & DIAMOND STREETS
WILKES-BARRE, PA.
Tel. 3-3753

VIENYBĖ
412 Bedford Avenue,
Brooklyn, N. Y.

Rugsėjo Aštuntoji

Nepriklausomosios Lietuvos laikais Rugsėjo aštuntoji —didžiulė visos tautos šventė. Ši dieną pasirinkta todėl, kad 1430 m. tą dieną Vytautas Didysis ruošėsi karūnuotis karališkuoju vainiku. Tą dieną minint, tenka žvilgsnį atsukti į garbingusius Vytauto Didžiojo laikus, kada Lietuva klestėjo kaip stambiausia valstybė tuometinėje Europoje. Lietuvos vardas tuo kart lygiai pagarbiai buvo minimas kaip dabar Jungtinių Amerikos Valstybių. Ir tada Lietuvai teko Europos taikos saugotojo vardas. Vytauto istorija kupina epizodų ir žygių, prieš kuriuos tenka nulenkti galvą, jais besigėrint ir besididžiuojant.

Tokių vyrų kaip Vytautas Lietuvos istorijoje daugiau nėra. Tai švystelėjęs meteoras mūsų tautos istorijoje. Pasiekęs savo didybės viršūnių, tą laimėjimą Vytautas troško apvainikuoti, tapdamas Lietuvos karaliumi. Vieną kartą tai sutrukdė klastingi lenkai.

Jie pagrobę Vytauto karūną išardė rugsėjo 8 d. ruoštas iškilmes. Nežiūrint to Vytautas pats ruošėsi vainikuotis.

Beje, ir dabar savo tikslo neatsiekė, nes senelis susirgo ir netrukus mirė. Šio vyro mirtis mūsų tautai stambus ir beveik mirtinas smūgis. Galybės slenkstį peržengusi Lietuva ėmė silpti ir nykti, o ypač kai pateko į pragaištingą lenkų uniją. Tiktai šiame amžiuje mes vėl matėme prisikėlusią Lietuvą ir laimingai gyvenusią.

Vytautas tuom mums brangus, kad jo viešpatavimo metu Lietuva gyveno aukso laikus. Dar ir dabar mūsų tautoje visu karštumu didingai ir šventai skamba Vytauto vardas.

Mes didžiuojamės Vytautu ir tuometine mūsų tautos energija ir pajėgumu, nes tai rodo, kogi iš tikrųjų verta mūsų tauta. Tai ragina ir skatina mus griebtis žygių, kurie nors iš karto rodos neįveikiami, atkurti laisvajai Lietuvai, mūsų protėvių žemei.

Garbinga Vytauto ir mūsų tautos praeitis ir žygiai, kuriuos mes šiandien — Rugsėjo aštuntąją — atsimenamė, yra mūsų pasididžiavimas ir garbės didingumas.

VYTAUTAS DIDYSIS IR JO KARŪNACIJA

Rašo **Povilas Štuopis**

Lietuvos valstybė Vytauto laikais pasiekė savo galybės viršūnę. Nuo jūrų iki jūrų tęsėsi josios plotai, apimdami vieną milijoną kvadratinių kilometrų. Jos sienos buvo prie pat Maskvos ir Varšuvos. Dniepras buvo didžiausia Lietuvos upė. Ji Lietuvoje prasidėjo ir Lietuvoje įtekėjo. Kijevas, Smolenskas, Vitebskas, Polockas, Brianskas buvo Lietuvos miestai. Vilnius pasiliko Lietuvos šiaurės vakarų pakraštyje. Maža tauta valdė didelę imperiją. Lietuvos valdovą Vytautą čekįją kvietėsi į savo sostą kovai su vokiečiais, bet Vytautas pasiuntė ten žygimantą Kaributą. Vytauto pusbrolis buvo Lenkijos karaliumi. Maskvos didysis kunigaikštis buvo Vytauto globojamas. Svarbesniais reikalais lenkai prašydavo Vytauto patarimų. Pskovas ir Didysis Naugardas buvo Lietuvos įtakoje — beveik kaip vasalai. Keleivis totorių žemėse su Vytauto pinigu galėjo saugiai ir nekliudomai keliauti. Vienu žodžiu, beveik visa vidurinė Europa buvo arba tiesioginėje lietuvių valdžioje arba bent Lietuvos įtakoje.

Savo viešpatavimo pabaigoje Vytautas vienu tarpu lankė savo valstybės rytinius pakraščius. Vokiečių ordino šnipai negalėjo atsistebėti tąja pagarba, dovanų klojo Vytautui po kojoninkai ir tolimi nepriklausomi rusų kunigaikščiai ir kiek turtų dovanų lojo Vytautui po kojomis. Šnipai siuntė savo magistrui laišką po laiško ir vis su spalvingesniais triumfalinės Vytauto kelionės aprašymais. Savieji ir svetimieji buvo apstulbinti Vytauto garbės ir galybės — jį gerbė ir jo bijojo. Už tai šis lietuvis istorijoje, šis nedidelio ūgio, moteriškų veido bruožų, kietas, machiaveliškas karo vadas, politikas ir diplomatas, yra pramintas Didžiuoju.

Vytautas Didysis mūsų istorijoje yra tas pats, kas rusų istorijoje Petras Didysis ar Prūsijos istorijoje Fridrichas II Didysis. Tai yra didžiausias žinomas lietuvis.

Tačiau Vytauto garbė ir didybę prieš mirtį užtemdo šešėlis, kuris nieko gera Lietuvos ateičiai nelėmė.

***

1429 m. Vytautas sukvietė į Lucką didelį suvažiavimą. Galimas dalykas, kad suvažiavimas buvo sukviestas popiežiaus iniciatyva. Tuo laiku turkai jau buvo perėję Dardanelų sąsiaurį, buvo giliai įsiveržę į Balkanus ir grėsė Bizantijos sostinei Konstantinopoliui. Konstantinopolio imperatorius šaukėsi Vakarų ir popiežiaus pagelbos. Bene tiems reikalams bus buvęs sušauktas ir Lucko suvažiavimas. Atvažiavo Vokietijos imperatorius, Lenkijos karaliaus, popiežiaus legatas ir daug kitų kaimyninių ir tolimesnių valdovų arba jų įgaliotinių. Visi buvo nustebinti Vytauto turtais, didingumu ir vaišingumu. Vokietijos imperatorius Zigmantas, norėdamas pagerbti Vytautą už jo nuopelnus Europai, iškėlė sumanymą vainikuoti Vytautą karaliaus karūna. Karūnos idėja Lietuvai nebuvo svetima. Antai, jau Mindaugas buvo karūnuotas Lietuvos karaliumi, bet jam ir sūnui žuvus, įpėdiniai buvo vėl pagonys ir titulavosi didžiojo kunigaikščio titulu. 1398 m. Nemuno Salyno saloje suvažiavime derybų su vokiečių ordinu proga Lietuvos bajorai apšaukė Vytautą spontaniškai Lietuvos karaliumi, bet be jokių pasekmių, išskyrus tai, kad išgasdino karalių Jogailą ir jo žmoną Jadvygą, kurie tada Vytautą vaizdavosi savo vietininku Lietuvoje. Kodėl Vytautas niekad ligi Lucko suvažiavimo nesirūpino karūnuotis — sunku pasakyti.

Jogaila iš karto apsidžiaugė ir sutiko, kad Vytautas karūnuotųsi. Bet nesutiko ir užprotestavo svečiai lenkai, vadovaujami to meto įtakingiausio ir faktiškai vadovaujančio Lenkijai lenkų politiko Krokuvos vyskupo Zbignievo Olesnickio. Jie privertė ir Jogailą atšaukt savo sutikimą. Vytautas pareiškė, kad ir be ponų lenkų sutikimo jis karūnuosis. Kilo skandalas. Lenkai su Jogaila demonstratyviai iš Lucko išvažiavo. Vajšės suiro.

Kuo gi reikšminga buvo toji karališkoji karūna, kad šalys taip įsikarščiavo ir užsispyrė? Pagal feodalines to meto pažiūras, kunigaikščiai jau savo titulu yra žemesni kap karaliai, nors turėtų ir didesnę valstybę, ir daugiau valdžios. Jie jau savaime yra karaliai kaip ir vasalai. Taigi Didžioji Lietuvos Kunigaikštija titulu buvo žemesnė už Lenkijos karalystę ir jai natūraliai turėjo priklausyti. O tapusi karalyste Lietuva susilygintų su Lenkija ir jai visiškai nepriklausytų. Dėl to lenkai ir užprotestavo. Vytautui buvo svarbu ne tik šis dalykas, bet jis buvo užgautas, buvo pažeistas jo prestižas.

Į nieką neatsižvelgdamas, jis paskyrė karūnacijos dieną ir laukė iš Vokietijos imperatoriaus, karališkojo vainiko ir atitinkamų dokumentų. Galimas dalykas, kad imperatorius, iškeldamas karūnacijos klausimą, sąmoningai rūpinosi suardyti Lietuvos ir Lenkijos klausimus dėl vokiškų kraštų interesų. Lenkai pasaugojo tuo metu pasienius ir siunčiamą karūną pagrobė. Konfliktas dar paaštrėjo. Neįvykus karūnacijai rugsėjo 8 dieną, Vytautas paskyrė kitą terminą karūnuotis, užsakė kitą karūną ir sukvietė svečius. Deja, šį kartą 80 metų seneliui Vytautui karūnaciją sukliudė mirtis. Bejodamas, berods, į Trakus, nukrito nuo žirgo ir susitrenkė ant peties turėtą votį, nebegalėdamas toliau joti raitas, jis važiavo toliau savo žmonos karieta, pilyje jau atsigulė lovon, ir netrukus — 1430 m. spalio 27 dieną mirė. Šio vyro mirties įspūdis buvo didelis. Metraščiai pažymi, kad jo mirties dieną gamtoje rodėsi nepaprasti reiškiniai, kad savieji nusiminė, o priešai džiaugėsi.

Svečiai užuot karūnacijos iškilmių turėjo dalyvauti Vytauto Didžiojo laidotuvėse. Vytautas buvo palaidotas Vilniaus katedros rūsiuose. Tie patys svečiai apšaukė, žinoma, be lenkų žinios, didžiuoju Lietuvos kunigaikščiu Švitrigailą, kuris netrukus rūpinosi karūnuotis, bet visa tai jam sutrukdė perversmas.

Vytautas, deja, per vėlai susirūpino karūnacija ir nepaliko sūnų - įpėdinių. Nuo to laiko prasidėjo Lietuvos smukimas. Šalia Lietuvos didybės prisisuko piktasis likimas. Per keturis šimtus metų Lietuva susilpo, skendo Lenkijos santvarkos anarchijoje ir kartu su ja žuvo. Lietuvių tauta turėjo vėliau sunkiai gailėtis, vaduotis iš rusų valdžios ir vėl keltis nepriklausomam gyvenimui. Taigi istorija reikėjo pradėti vėl kaip ir iš naujo.

Minėtinos sukaktys

1939 m. rugsėjo 1 d. vokiečiai pradėjo karą su Lenkija, vėliau išsiplėtusį į antrąjį pasaulinį karą.

***

1873 m. rugsėjo 1 d. Krekenavos valsčiuje gimė visuomenininkė Felicija Bortkevičienė, mirusi 1945 m. Tai viena iš žymiausių lietuvių visuomenininkių.

***

Prieš 40 m., t. y., 1907 m. rugsėjo 5 d. rusai, pralaimėję karą, pasirašė su japonais taikos sutartį.

***

1865 m. rugsėjo 6 d. rusų valdžia uždraudė spausdinti lietuviškas knygas lotyniškomis raidėmis. Spaudos draudimas yra juodas brūkšnys lietuvių kultūriniame gyvenime, tačiau jisai išmokė lietuvį kovoti už savo teises.

***

Rugsėjo 8 d. lietuvių tauta minį Vytauto Didžiojo karūnavimosi dieną.

Ką rašytojai rašo Lietuvoj

Bolševikinė spauda praneša, jog prof. Vincas Mykolaitis-Putinas parengęs didesnę studiją apie Maironį ir Mažvydą, Balys Sruoga, kalintas vokiečių koncentracijos stovyklose ir vėliau grįžęs į Lietuvą, spaudai parengęs liaudies dainų rinkinį ir rašąs pjesę iš patirtų savo įspūdžių kalėjimuose, Antanas Vienuolis, Aukščiausios Tarybos atstovas ir neseniai važinėjęs po Kaukazą, perdirbinėjąs savo romaną Prieš Aušrą, Jonas Marcinkevičius rašąs keletą romanų.

KUR VARLĖS, ŠUNES IR ARKLIAI VALGOMI

(Mūsų bendradarbio laiškas iš Vokietijos)

Kai Amerikos, Šveicarijos ar kito kurio gerai besimaitinančio krašto gydytojas ligoniui dėl tam tikrų ligų prirašo "badavimo dietą", tai reiškia, kad ligoniui patariama sumažinti savo dieninį kalorijų (maisto vienetų) kiekį iš 3000 ar 4000 kalorijų iki 1800 kalorijų. Mokslas rodo, kad žmogus, gaudamas kasdien tik 1800 kalorijų, jau "badauja". Daktarai tokią normą prirašo tik laikinai, nes jei žmogus nuolat tiek tegautų, turėtų pamažu badu numirti. Mes, Vokietijoje gyvenantieji, kurie nesnaudojame UNNRos, o dabar IROs virtuvėmis) , pastarais laikais į dieną tegavome pagal maisto kuponus tik 1000-14000 kalorijų. Pagal tą mokslinį suskaičiavimą jau būtume turėję seniai badu numirti. Bet noras kad ir pusbadžiu gyventi sugriauna ir mokslą. Pavyzdžiui, aš tikrai dar gyvas ir badu nenumiręs, gali įrodyti ir šis Vienybei rašomas straipsnelis, kurio rankraštį atpažins, tur būt, ir nevienas Vienybės redakcijos narys... Aš tikrai dar gyvas, nors ir keista.

Valgo varles

Riebalų gauname į mėnesį maždaug tiek, kiek amerikietis suvartoja per 1 dieną. Mūsų mėnesinė mėsos norma yra tokia, kad ją amerikietis per vienus pietus suvalgo. Tad prašau nesistebėti, kad kelis kartus jau nuėjau į valgyklą, kur pietums su bulvėm buvo varlės kojų (tik kojos, be pačių varlių.) Mėsytės čia mažai... Restorano savininkas tedavė tik vieną porciją (maždaug aštuonių varlių kojytės, girdi, tai retas delikatesas). Buvo paruošta be jokių riebalų, tik vandeniniu sosu užpilta. Kai truputį primerki akis (kad nesivaidintų varlės), kai pavartoji tam tikrą autosugestiją, tarsi varlės — skanėstas, tuomet vieną kitą varlės koją galima sklandžiai nugraužti, penktoji, šeštoji, septintoji jau lyg burnoj įstringa, pradeda kartėti, bet įmurdžius bulvę, skonis vėl atsitaiso ir tada, anot Donelaičio, pradedi dievus garbinti, kad ir tas menkas sutvėrimas varlė kai kada gali žmogų nuo bado išgelbėti.

Straigės beveik kaip inkstukai

Kartais valgyklose pagaunamе ir kitokių šliužų, valgome straiges su kopūstais. Ištižę tai sutvėrimai, kaip sliekai. Jei su taukais paruošti, valgytųsi lyg "inkstukai taukuose", deja, tenka valgyti pavilgytus vandeniniame padaže. Kaip ir varles, patartina valgyti kiek akis primerkus, tada sklandžiau galima nuryti. Straigės labai skalsios, greit galima likti "sotus", o jei po to pilvą skauda, einame į aptieką ir imame vaistų ir skausmai praeina iki kito valgio. Tik kai pasitaiso pasenę, sugedę straigės, būna blogiau, galima lengvai apsinuodyti. O jeigu nuo to mirtum, vadinasi, būtų ne iš bado, bet iš persivalgymo mirei... Taip likimas žaidžia su badaujančiais.

Dingsta šunes, atsiranda dešros

Netoli nuo miesto, kuriame gyvenu, yra vidutinis Heilbromo miestelis. Tarpe kitų laikraščių čia eina smulkių ūkio šakų žurnaliukas. Vištų ir žąsų augintojai čia skelbia, ką siūlo ir ko ieško pirkti. Neseniai tame laikraštyje buvo skelbimas, kad "ieškomi šunes mėsai".

Kad tai ne retas atsitikimas, pavaizduoja ir žinia iš Paderborno, kito miestelio. Ten pastaruoju laiku dingo daug šunų, bet užtai — "juodojoje rinkoje" gausiau pasirodė dešrų ir šunienos! Valgę pasakoja, kad šuns mėsa nesanti jau tokia neskani, ypač jei nežinai, kad taį šuniena... Gi arklienos ne kartą patsai esu valgęs, kad tik jos būtų, deja, skerdžiamę arklių jau kaip ir nebėra), tai skanėstai.

Meilė stipresnė už badą

Wurzbergo mieste pagal policijos statistiką apie 4000 jaunų mergaičių visai negauna maisto kortelių, nes nėra registruotos. Jos nelegaliai gyvena — iš meilės amato ir tuo būdu nugali badą. Berlyno mieste tokių mergaičių yra dešimtį kartų daugiau. Vokietijoje dabar milijonai žmonių negali tinkamai dirbti vien dėl to, kad dėl bado vimo yra nusilpę.

Tiek šį kartą. Esu patenkintas, kad nežiūrint bado stovio pajėgiau jums parašyti šį laiškelį iki galo, o jei jėgos leis, nunešiu jį ir iki pašto, kad gavę šį rankraštį tikrai žinotut, jog dar nesu galutinai badu numiręs.

Viktoras Girlanda.

Stuttgartas, rugpjūčio pradžioj.

ŠTAI KAIP JIE 'VADOVAUJA' LIETUVOJE

Šiandien pavergtoje Lietuvoje sunkiai neįsivaizduojama netvarka. Tai aiškiai patvirtina ir pati Lietuvos komunistinė spauda. Štai Vilniaus Tiesa (nr. 149) vedamajame bejėgiškai nusivylusi aimanuoja:

"Matyti, dar neišnyko siaurai žinybinio pobūdžio verteiviškos nuotaikos, gundančios pavienius ūkinius vadovus ne gaminti durpių (tai gana sunkus reikalas!), o pirktis durpių, kitų žinybų paruoštų... Toks dairymasis į šalis pastebimas Mėsos ir Pieno Pramonės Ministerijoje. Iš šių mėsos kombinatų — vienas tauragiškis tekasa durpes. Kodėl to nedaro Vilniaus, Kauno, Šiaulių, Panevėžio ir Kaišiadorių mėsos kombinatai? Kodėl ministerija neparagino atsilikėlių? Ar tik ne dėl to, jog ir patys ministerijos vadovai jau dvejus metus iš eilės nenusikrato visišku savo abejingumu vietinio kuro gamybai?

Nerangiai vadovauja savo durpynams ir "Pienocentro" organizacinis biuras. Iki šiol neiškasta ir šeštadalio sezoniniu planu numatyto kiekio.

Šepetos durpyne pradėta kasti durpes... kastuvais, nes mašinoms atremontuoti nėra lėšų. Pernykščios durpės guli neišvežtos: vagonėliai ir garvežėlis buvo pernai paskolinti Vyriausiajai Kuro Valdybai ir ligi šiol neatsiimti, nors jie pastarajai seniai nebereikalingi. Viso to durpininkystės skyriaus atstovas nespėjo pastebėti Šepetoje... Štai kaip "vadovauja" organizacinis biuras savo durpynams!

Smarkų nerimą kelia Lietuvos TSR Energijos Valdybos durpynų, ypač Bačiūnų, atsilikimas. Bačiūnų durpynas jau įsiskolino valstybei dešimtis tūkstančių tonų durpių. Gamybos tempai iki šiol buvo ir liko nepatenkinami. Durpynas visumoje nepasiekė dieninio grafiko lygio ir tempia atgal visą Energijos Valdybą. Pastaroji birželio mėn. 20 dienai teišaiškino 21 nuošimtį sezoninio durpių gamybos plano. Kas dešimtadienis valdyba brenda vis gilyn į skolas valstybei.

Laikas nelaukia. Jau eina antroji durpių gamybos sezono pusė."

Kas yra tėvynė

Kas tai yra tėvynė? Tai yra viskas, kas yra aplinkui, viskas kas tave išaugino ir išmaitino, viskas, ką tu mylėjai. Šitie laukai, kuriuos tu matai, šitie namai, medžiai, šitos jaunos mergaitės, kurios eina pro šalį šypsodamos, — tai tavo tėvynė. Įstatymai, kurie tave globoja, duona, kuri užmoka už tavo darbą, žodžiai, kuriais tu apsimainai, džiaugsmas ir liūdesys, kurių priežastimi buvo žmonės ir daiktai, tarp kurių tu gyveni, — vis tai yra tėvynė.

Emile Souvestre

Oi, ulonai, ulonai, širmieji žirgeliai... Lietuvos raiteliai dalyvauja parade.

LIETUVIAI TREMTYJE

Visokeriopas tremtinių kultūrinis gyvenimas bene šimtą kartą judresnis ir gyvesnis, palyginti, pav., su Amerikos lietuvių. Vien faktas, kad pernai tremtiniai yra atspausdinę ir išleidę daugiau kaip pora šimtų knygų, byloja, jog tremtinių dirbama nejuokais. Ir iš tiesų Amerikos lietuviams esti keista, kad nei duonos plutos neturį tremtiniai dar gali sau leisti visą krūvą laikraščių ir šimtais knygų. Amerikos lietuviai per 10 metų tiek neišleidžia knygų, kiek tremtiniai tiktai per vienerius metus. Šis faktas tikrai džiugus ir rodo mūsų tremtinių aukštą kultūrinį bei literatūrinį lygį.

Prieš šias eilutes rašančiojo akis guli ką tik iš Vokietijos gauta nauja knyga — Tremties metai. Tikėsit ar netikėsit, šią knygą pamatęs ir pavartęs, negalėjau atsistebėti josios kultūringumu ir vertingumu. Tokių stambių knygų, kaip Tremties metai, tur būt, nebuvo nei nepriklausomoje Lietuvoje išleista. Jei kas nori giliau patirti šiandienykstės tremtinių literatūros, turėtų šią knygą būtinai įsigyti. Tai ištikrųjų puiki dovana lietuvių literatūrai, o ypač josios 400 metų jubiliejui nuo pirmosios knygos paminėti.

***

Tačiau negalima pasakyti, jog visos tremtyje išleidžiamos knygos pakankamai aukšto meninio lygio. Žinia, kaip ir visur pasitaiko, sakysime, šlykšlių. Apie tai gan su pagrindu vienas laikraštininkas mums pateikia tokį liūdnoką vaizdą. Tremtinių spaudoje ir literatūroje, jo žodžias tariant, daug žaliavos ir grafomanijos. Mat, tremtiniai neturi konkretaus ko veikti, tai kiekvienas nori pasidaryti arba politikas, arba žurnalistas, arba rašytojas, nors laisvoje Lietuvoje jis būtų mieliau advokataudamas sau biznį varęs. O dabar, mat, geriausią biznį daryti iš "patriotinių idėjų", iš spaudos ir knygpalaikių. Todėl, ir priviso tokių šlamštų, kaip Tulpės Kalnų dvasia, Kairio, Kastyčio ir daugelio panašių grafomanų poezijos...

Žodžiai atviri ir kartūs. Iš tiesų liūdna, jei dalis mūsų tremtyje išleidžiamų knygų klaidžioja šunkeliais nieko gera neįnešdamos į literatūrinį lobyną. Reikia manyti, jog šie negeistini reiškiniai ilgainiui bus pašalinti, o ypač todėl, jog lietuviškai knygai tremty išleisti reikės autoritetingų žmonių pritarimo, nes kitaip nebus galima knygai išvysti dienos šviesos.

***

Bado gresmė baisi Vokietijoje tiek vokiečiams, tiek tremtiniams. Tačiau bene didžiausias vargas jauniems žmonėms, o ypač vaikams. Tat nenuostabu, jog giltinei čia geriausia piūtis. Miršta ir vos gimę. Ir tai vien dėl bado. Štai, pažiūrėkit, ką iki vienerių metų vaikui savaitei maisto skiriama. Ogi, 1 svaras avižinių miltų, 10 ozonų cukraus ir 5 ozonai kavos! Tai ir visas vaiko, vos gyventi pradedančio, davinys! Ir tikrai reikia būti stebukladariu, kad galėtum kūdikį pramaitinti. Šis mažutėlių badas šaukiasi dangaus kerštо...

J. Valtys.

KAS NAUJA KNYGŲ PASAULYJE

Įdomu supuolimu, lietuviai šiemet mini 400 metų sukaktį nuo išėjimo pirmos lietuvių kalba spausdintos knygos, o pasaulis tiek pat metų sukaktį mini, kaip gimė ispanas rašytojas, Miguel de Cervantes, kurį profesorius Aubrey F. G. Bell, knygoje "Cervantes" lygiuoja greta garsiojo anglų Šekspyro. Cervantes, gali būti, mažiau lietuviams žinomas, negu Šekspyras, bet, visgi, esame girdėję apie Don Kichotą (ar Don Kišotą), kuris kovojo su vėjinio malūno sparnais. Vieną kitą Šekspyro kūrinį esame išsivertę, bet ispano raštų, regis, niekas net neatpasakojo. (Karo metu Lietuvoje išleistas Pulgio Andriušio išverstas Don Kichoto pilnas tekstas. Pastebėtina, jog vertimas nepaprastai nusisekęs. RED.) ir vienintelis apie jį aprašymas tur būt bus Lietuviškoje Enciklopedijoje. Tuo būdu mūsų literatūrai Cervantes tur būt jokios įtakos neturėjo.

Cervantes parašė keletą raštų, bet žymus tik Don Kišotu, kur, sakoma, stilius neprilygstamas, aprašomi žmonės labai teisingai nupiešti, pasakyta daug gilaus gyvenimiško sąmojaus ir parodyta didelės drąsos kovoti prieš visokį piktą. Dėl Don Kišoto nuotykių, sakoma, tūkstančiai žmonių Ispanijoje, Portugalijoje, Italijoje, Francijoje ir Anglijoje nekartą yra susigraudenę, arba iki ašarų juokęsi.

Įdomu, kad dabartinė diktatūrinė Ispanija savo įžymiausio rašytojo sukaktį praleidžia tylomis. Mat, Cervantes perdaug drąsiai pajuokia visokią neteisybę, kuri kiekvienoje diktatūroje dygsta kaip grybai po lietum.

—o—o—o—

Amerikoje išeina tūkstančiai knygų kasmet, bet mūsų spauda jas visas praleidžia tylomis. Praleidžiama veik tylomis ir visos lietuvių kalba išeinančios knygos. Mat, nėra literatų, nėra kritikų, kuriems knyga būtų darbo laukas ir dėmesio dalykas. Tačiau, gali būti, būtų naudinga mūsų spaudos skaitytojams, laikas nuo laiko, čia paminėti amerikiečių išleistos knygos, ir apie ką jose kalbama.

1945 m. rugsėjo m. Anglijos vyriausybė paskyrė karininką H. R. Trevor-Roper surinkti visus žinomus faktus apie Hitlerio likimą. Šiomis dienomis išėjo jo knyga "The Last Days of Hitler." Kaip žinoma, žmonėse eina pasakos, esą Hitleris dar gyvas, ir tik laukia tinkamos valandos vėl pasirodyti. Trevor-Roper turėjo progos peržiūrėti ir pasverti visą medžiagą apie Hitlerio paskutines dienas. Ir jo išvada aiški: Hitleris negyvas. Nežinoma, tik kur jo kūno likučiai. Gali būti, šito mes nekad nesužinosime, bet apie Hitlerio mirtį abejojimų, sakoma, būti negali.

Nepavykus pralaužti amerikiečių fronto Ardennes giriose, kur vienas amerikiečių vadas metė vokiečiams būdingą ir sunkiai į kitas kalbas išverčiamą posakį: "Nuts to you!" Hitleris susikraustė į tyčiomis įrengtą slėptuvę, su 18 kambarių, Berlyne. Čia jį lankė ne tik pasiuntiniai su juodomis žiniomis apie artėjančias talkininkų armijas, bet ir "planetų žinovai" - astrologai, kuriuos Hitleriui uoliai paįpindavo Goebbels ir Goeringas. Šie burtininkai žvaigždėse išskaitė, kad balandžio mėn. Hitleriui viskas pasikeisią gerojon pusėn. Tuo būdu kai lėktuvų bombuojamame Berlyne, balandžio 12 d. vidunaktį vienas vokiečių laikraštininkas, sutikęs Goebbelsą, sušuko: "Ar girdėjai? Roosevelt'as mirė!", šis nacių tūzas tuojau patelefonavo Hitleriui, o pats ėmė šampaną gerti. Visi naciai pradėjo džiūgauti. Sako, štai pradžia penktadienio, trylikta balandžio: astrologai sakė, kad balandžio mėn. "planetos" pakryps Hitlerio naudai. Tai tokiomis pasakomis save svaigino "didingi" nacių vadai. Žinomas anglų istorikas, Arnold J. Toynbee, sako: "Hitleris buvo bezdžionių karalius, o apie jį sukeliojosi pulkas bezdžionių prisilaižytojų." Nyku tik, kad tos bezdžionės buvo ne paprastos bezdžionaitės, bet gorilos, kurios ne tik viena kitai galvas praskeldavo, bet ir daugelį nekaltų praeivių apdraskė.

Balandžio 27 d. naktį ir 28-tos rytą rusai apsupo Hitlerio slėptuvę ir pylė pragarišką ugnį. Hitleris sušaukė savo bičiulius, pakratė visiems rankas ir gavo jų pažadus amžinos jam ištikimybės. Dauguma tų, kurie tuos pažadus dėjo, gyvi ir nepasirinko su savo vadu kitan pasaulin keliauti. Tą dieną Hitleris gavo žinią, kad jo ištikimiausias Heinrikas (Himleris) siūlė pasiduoti talkininkams. Hitleris vėl pasiuto ir rėkavo, kaip skerdžiama kiaulė. Bet visgi pasidarė paskutinį testamentą ir įsakė nužudyti Ievos Braun svainį, kuris pabandė iš slėptuvės pabėgti, o su Ieva apsivedė.

Hitlerio galas įvyko balandžio 29 d. po pietų. Jis vėl pakratė rankas visiems savo bičiuliams. Ieva tą patį padarė. Po to abu nuėjo į savo kambarius ir uždarė duris. Pasigirdo šūvis. Palaukę, jo bičiuliai įėjo į vidų ir rado Hitlerį gulintį krauju ant sofos. Ieva Braun gulėjo taip pat sofoje, negyva. Ji nusinuodijo. Hitlerio kūną išvyniojo į antklodę, o moterį išnešė taip kaip buvo į kiemą ties slėptuve, apie 4 val. po pietų. Čia ant kūnų užpilta 180 litrų aliejaus ir padegta. Po to, liekanos buvo ištikimų kareivių arba palaidotos vienoje didelėje duobėje, arba kur kitur. Kūnams pradėjus degti, visi slėptuvėje buvę naciai lengviau atsiduso ir užsirūkė cigaretus, kuriuos jiems Hitleris griežtai drausdavo ten rūkyti. Naktį, apie 11 v. visi apleido slėptuvę ir bandė pro rusų linijas pabėgti. Čia, sakoma, buvęs nušautas Hitlerio patarėjas Bormann.

Vytautas Širvydas

Trimitas šaukia, tėvynė laukia...

Poezija

LAIŠKAS

Jeigu išrašyčiau kožną liūdną žodį
iš pačių liūdniausių liūdesio dainų,
tu nežinotum, kaip šiandien nuobodžiai,
koks be galo liūdnas liūdnas gyvenu.

Juk matei ant kalno vienuį vieną medį:
kaip jį lietus lyja, glamžo viesulai...
Gal kiek ir suprasi, kur mane atvedę,
einant per pasaulį klystkelių keliai.

Klaidžiojau po miestus, ant kalnų stovėjau,
perplaukiau gražuolės mėlynas upes, —
niekur negalėjau išdalyti vėjam
nors dalelė skausmo, verkiančio manęs.

O dabar atklydau, kur kasdien lyja,
kur už medžių kliuva plėšomas dangus, —
nepražydus laimė nežydės lelijom
ir auksinio džiaugsmo niekada nebus.

Mielas mano drauge, aš jaučiu, kaip baisūs
tau šiandien slenka vakarai juodi...
bet jei mėnesienoje pro katedrą eisi,
tark ir mano vardą drebančioj širdy.

Juk aš vėl norėčiau, kaip anuomet, vaikščiot,
nukabint mėnulį, plaukiantį dangum,
ir žvaigždes pasėti į katedros aikštę
miegančiam pasauliui, mylimom ir mum.

Mielas mano drauge, parašyk, kaip plaukia
vandenėliai sraunūs raudančia Nerim,
kaip draugai gyvena, tavo auksaplaukė
ir... juoda mergaitė mėlynom akim.

Ak, ir kvailas laiškas. Jo juk neišsiųsiu:
neįduosiu paukščiui, debesėliui ne.
Mielas mano drauge, nežinia, ar būsim,
nežinia, ar būsim kada nors drauge.

ANTANAS RŪKAS

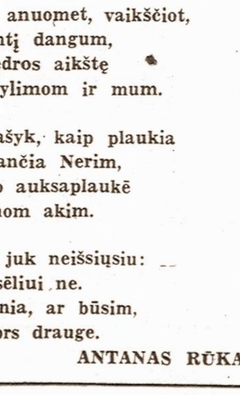

Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Vytauto emblema.

Bolševikmetis

Rašo Ats. pulk. ALEKSANDRAS USPENSKIS

(Tęsinys)

Politrukas Popovas. Kalmukas. Tardymai.

Prisimenu pirmą mano tardymą antrą kalinimo dieną. Budįs prižiūrėtojas, atidaręs duris, pašaukė:

— Uspenskis, pas tardytoją!

Prie durų laukė kitas prižiūrėtojas su rašteliu. Išėjome.

— Laikykite rankas užpakalyje ir žiūrėkite žemyn! — komandavo prižiūrėtojas. Ėjome ilgais koridoriais į antrą aukštą. Visuose kampuose stovėjo sargybiniai iš CON dalies, t. y., ypatingos paskirties daliniai, tarsi baudžiamieji būriai, kurie malšindavo neramumus krašte, ir jų vienas vardas pagaugais nukrėsdavo kiekvieną sovietų pilietį. Jie patikrino prižiūrėtojo raštelį.

Pagaliau sustojome ties didelėmis stiklinėmis durimis. Mane sutiko nedidelio ūgio čekistas, rudais plaukais, paėmė raštelį iš prižiūrėtojo ir nusivedė į gražiais baldais apstatytą kambarį. Už didelio stalo sėdėjo sovietų pulkininko uniforma tipelis, kalbėjęs su kažkuo telefonu gryna rusų kalba. Pamatęs mane, ranka parodė sėstis. Apsirengęs buvo labai gražiai. Visa jo elgsena ir kalba rodė gero išauklėjimo žmogų: Tai buvo ne tardytojas, o vidaus reikalų liaudies komisariato politinio skyriaus viršininko pavaduotojas Popovas. Šitai sužinojau iš jo parašo po protokolu. Pirmiausia jis man pasiūlė užpildyti rusų kalba anketą, kur buvo daugelis klausimų, liečiančių asmens žinias ir curriculum vitae. Be to, ten buvo daug suktų klausimų liaudies ir proletariato priešams sugauti. Aš nejučiomis prisiminiau naudingus kunigo patarimus. Jis aiškino, kad į jų anketų gudrius klausimus reikia duoti lygiai tokius pat atsakymus.

—Turėkite omeny, kad jiems daug kas žinoma iš jūsų praeities. Kiekvienam politiniam ir visuomeniniam veikėjui seniai pas juos yra žinios, ir todėl apie praeitį geriau nemeluoti. Tardant sovietų nekeikite, bet perdaug ir negirkite, nes nepatikės, — patarinėjo man kun. Natočinas.

Natočinas po trisdešimties tardymų turėjo patyrimo ir mokėjo pagal savo metodą vedžioti už nosies čekistus, nuginčydamas jų kaltinimus.

Bolševikai laikė kun. Natočiną stambiu tarptautiniu šnipu. Kun. Natočinas, kaip katalikų misijonierius, pabūvojo daugelyje Europos, Afrikos ir Amerikos miestų, todėl sovietinėmis akimis žiūrint, turėjo būti šnipas. Pradžioje su juo elgėsi labai maloniai, tardant vaišino arbata, sumuštiniais, cigarais, bet kad jis neprisipažino esąs šnipas, tai pradėjo tardyti po 8-10 valandų be pertraukos, grasindami sušaudyti. Tik neseniai buvo nustoję jį tardyti. Atsiminiau jo patarimą— taip atsakinėti, kad nieko nebūtų pasakyta ir mušimų išvengta. Pirmas Popovo klausimas:

— Kas jūsų draugai ir pažįstami Lietuvoje — lietuviai ir rusai, kurie jus gerai pažįsta? Pasakykite jų pavardes ir adresus.

Aš pradžioje susijaudinau dėl šitokio klausimo, žinodamas, kad tuoj po mano nurodymo prasidės pažįstamų areštai. Pagalvojęs ramiai išminėjau keletą pažįstamų, kurių saugumu buvau tikras. Tai buvo asmenys, užėmę aukštas vietas liaudies vyriausybėje. Iš rusų suminėjau aukštą pravoslavų dvasininką. Popovas nebuvo patenkintas:

— Kodėl jūs man nurodinėjat šiuos asmenis! Suminėkite savus emigrantus, kurių tarpe vaidinote žymų vaidmenį ir net buvote jų sąjungos pirmininkas.

— Visų pirma, aš ne emigrantas, o Lietuvos pilietis, rusų tautybės, todėl negalėjau būti net paprastas emigrantų organizacijos narys, nekalbant apie pirmininkus. Aš buvau pirmininkas rusų švietimo "Gyvenimo ir kultūros" draugijos.

— Vot, vot, tai svarbiausia kontrrevoliucinė organizacija Lietuvoje, kuri, dangstydamasi teatrine veikla, dirbo prieš mus. Jūs gi buvote visų kontrrevoliucinų organizacijų pirmininkas ir turėjote ryšius su mūsų priešais užsienyje. Įrodyta, kad jūs susirašinėjote su Berlynu, Karaliaučium ir Dancigu. Maža to, jūs platinote fašistinę literatūrą, sakėte kalbas prieš Sovietų Sąjungą savo teatre ir t.t. Prisipažinkite!

— Ne, nesu kaltas! Vokietijoje mano žmonos giminės: Berlyne dėdė ir teta, pusbrolis — Karaliaučiuje, o pusseserė— Dancige. Jokios fašistinės literatūros neplatinau, o apie Sovietų Sąjungą kalbėjau vien savo nuomonę.

— Taip, taip, taip! — su ironija pasakė keletą kartų Popovas ir pagaliau užriko:

— O jūsų kalbos prieš sovietų vyriausybę vadovaujant baltagvardietiškai Lietuvos baltgudžių kariuomenei?! Keikite mus prieš įšrikiuotą pulką, o dabar neprisimenate! Jūs jau tada buvote mūsų priešas, matote, mes viską žinome. Žinome ir apie jūsų "Gyvenimo ir kultūros" draugiją, bet norime, kad patys papasakotumėte, prisipažintumėte!

— Kartoju, kad prieš sovietų vyriausybę sakiau tik tai, ką jūs patys vėliau pasmerkėte.

— Kas per išradimas?

— Taip beveik viską, kas tada dėjosi Trockio, Zinovjevo ir Co. įsakymu, kurie tuo metu valdė Sovietų Sąjungą.

Tardytojas sumišo ir pakeitė temą:

— Kodėl jūs dalyvavote pamaldose, nors šitai draudžiama pensininkams? Jus matė cerkvėje giedant ir meldžiantis.

— Atleiskite, bet išeina, kad jūs patys einate prieš Stalino konstituciją, kuri leidžia laisvai laikyti pamaldas, o jūs mane už tai kaltinate!

Vėl tardytojas sumišo. Teko griebtis pamokslo:

— Susitepęs nusikaltimais prieš sovietų vyriausybę, nenorite prisipažinti. Patariu visku prisipažinti, kad palengvintumėte savo padėtį.

— Neturiu ko prisipažinti.

— Na, gerai! Tada teks smulkiaus pakalbėti apie kiekvieną nusikaltimą, mes turime aiškių įrodymų prieš jus..

Popovas paskambino. Įėjo mane atvedęs prižiūrėtojas.

— Išveskite suimtąjį, — pasakė Popovas, įduodamas raštelį prižiūrėtojui.

Tais pat keliais buvau nuvestas sargybos viršininko būstan, o iš ten kameron. Laukiau blogesnio tardymo, ypač po Popovo posakio "pasikalbėsime smulkiau" atrodė, turėjo sekti egzekucinis tardymas, kaip man buvo aiškinęs kunigas.

Patekęs vėl kameron jaučiaus geriau.

Kunigas N., su dideliu įdomumu išklausė mano atpasakotą tardymą, ir pagyrė mano atsakymus:

— Taip ir ateityje elkitės tardant. Neduokite aiškių atsakymų, būtinai neprisipažinkite primestais kaltinimais ir, gal būt, išvengsite mušimų!

— Bet ką tai reiškia "smulkiau"?

(Bus daugiau)

KODĖL TREMTINIAI NENORI GRĮŽTI

(Tremtinių pasikalbėjimas su amerikiečiu kapitonu)

Neseniai į Hanau, Vokietijoje, stovyklą buvo atvykęs JAV karininkas DP reikalams kpt. Moses. Jis, sukvietęs tautinius komitetus, namų atstovus ir tautinius vadovus, kalbėjo repatrijacijos reikalu. Pranešimas buvo rimtas ir nuosaikus. Jis pareiškė, kad JAV vyriausybė prievarta nevertė ir neverčia DP grįžti į savo tėvynes, bet po dviejų metų globos, dabar atėjęs laikas, kada karinė JAV vadovybė laiko savo pareiga įspėti Vokietijoje gyvenančius DP, jog jų laukia neaiškį ateitis. Todėl esą rimtai reikia pasvarstyti grįžimo galimumus. Kas norį ir kas gali grįžti, tiems patarė paskubėti, nes kelionei dabar esąs pats geriausias laikas. Iki birželio 15 d. užsiregistravusieji dar gausią 60 dienų maisto priedą, be to, po birželio 30 d., kada UNNRA baigs savo veiklą, galima laukti DP sąlygų pablogėjimo.

Nors IRO žada perimti DP stovyklas, bet ši organizacija nebūsianti tokia turtinga, kaip buvo UNNRA, todėl ir jos parama bus labai ribota. Tuo tarpu tėvynėje įstaigose ir įmonėse reikia žmonių ir jau repatrijavusieji pabaltiečiai rašą palankiausius laiškus.

Padaręs šį pranešimą, atsakinėjo į klausimus. Vienas lietuvis pareiškė, kad amerikietis raginąs repatrijuoti, bet mes neturime kur, nes mūsų tėvynė okupavo rusai ir mums nesą ten vietos. Tegu tik rusai pasišalins, tai žmonės neraginami ir net pėsti grįš, nereikalaudami jokio maisto priedo. Dabar repatrijuoti negalima dar ir todėl, kad okupantai laiko mus savo piliečiais, o pagal Tarybų Sąjungos Baudž. Statuto 58 straipsnį, mums gresia mirties bausmė už karo metu pasišalinimą pas priešą. Nors mirties bausmės Rusijoje tariamai pakeista 25 metais darbų stovyklojet, bet tai yra lygu mirties bausmei, nes niekas ilgiau 3-5 metų ten išlaikyti negali.

Pranešėjo teigimas, esą repatrijavę baltiečiai įsijungs į krašto atstatymą, dirbdami savo specialybėje, žemės ūkyje ir pan., yra nepagrįstas, nes baltiečiai žino, kad rusai dar pirmosios okupacijos metu iš Pabaltijo kraštų išgabeno į Rusijos gilumą daug jų kraštų fabrikų, o okupantas tų kraštų žmones įkurdino kapinėse.

Teigimas, kad repatriavusieji profesoriai ir kiti žymūs vyrai rašą savo laiškuose apie palankias sąlygas Pabaltijo kraštuose, tai tokių asmenų repatrijavimo faktai bent iš lietuvių tarpo — niekam nežinomi. Yra repatrijavęs karinių ir kitų teisių baustas kriminalinis elementas ir vienas kitas komunistas. Panašių abejojimų iškėlė ir latviai.

Po tų kalbų amerikietis pareiškė, jog Lietuvoj nebuvęs, gyvenimo sąlygų nežinąs ir todėl negalįs atsakyti. Į tai galėtų atsakyti, girdi, sovietų repatriacinės komisijos karininkai, kurie sutinka atvykti į Hanau ir padaryti viešą pranešimą. Susirinkusiųjų dauguma atsakė, kad su okupantais nenori iš viso turėti jokių reikalų, kiti pareiškė noro kalbėti su jais stebint JAV laikraštininkams.

Amerikietis dar pareiškė, jog jis esąs įsitikinęs, kad iš Pabaltijo kraštų, lygiai kaip iš Vokietijos ir kitų okupuotų kraštų, svetima kariuomenė su laiku pasitrauks ir repatrijavusiėji drauge su visais tautiečiais turės normalias gyvenimo sąlygas.

E.

Moterų Pasaulis

Ideali žmona

Rašo P. Orintaitė

Kai traukinys stabtelėjo ties Palemonu ir toliau dar keliose mažose stotelėse, man paaiškėjo, kad iš gausaus gumulio bruzdančių žmonių tik viena keleivė turi ilgesnės distancijos bilietą — ji vienintelė sėdėjo rami ir poilsingai nusiteikusi, rankas sterblėje sunėrusi, žvilgsnį abejingai į priekį atrėmusi ir, rodos, nuoboduliu aptingusi. Ji net nesidomėjo pravažiuojamomis stotelėmis.

Nutariau pakalbinti. Pirmiausia nežymiai patyrinėjau.

Sveika, kiek aptukusi, vidutiniškos miestietės drabužiais — moteriškė galėjo turėti 35 ar net netoli 40 metų. Bet dėl pilnokos išvaizdos ji buvo nė kiek nesusenusi, be raukšlių ir be nervingumo.

Rankų stamboki pirštai buvo lyg truputį grubūs — aišku, ne valdininkė. Taip, joje nebuvo nė lašo to išsigimėliško miniatiūriškumo, kuriuo pasižymi tos lengviausio žanro tarnautojos biuruose.

Bet mane ypač stebino savaiminga veido išraiška. Kažkoks absoliutus pasitikėjimas, beveik paveiksliška ramybė švietė visuose bruožuose. O to mūsų amžiuje taip įprasto išsiblaškymo ir nervingumo jos veide nei gestuose nerastum nė už aguonos grūdą. Tai buvo tartum stebuklas, ne moteris.

— Toli važiuojat? — klustelėjau.

— Dar už Telšių, — lygiu, skambiu balsu atvirai atsakė ir pažiūrėjo į mane tokiom ramiom akim, kad man net šilta širdy pasidarė.

Įsikalbėjom ir daugiau apie šį, apie tą. Pagaliau išdrisau pakišti ir tą ne visai kuklų klausimą, nes mano smalsumas vis didėjo:

— Kokios tamsta profesijos?

Ji lyg stabtelėjo ir neišsyk atsakė, bet nė kiek nesumišo — žiūrėjo vis tiesiai man į akis:

— Matot, profesijos aš tuo tarpu kaip ir neturiu tikros...

— A, tamsta rengiesi dar...— tartum supratau jos neaiškų atsakymą.

— Taip. Rengiuosi — ištekėti... Todėl jokios kitos profesijos ir nepradėjau...

Aš mandagiai šyptelėjau — stengiausi įsiteikti, kad dar ką nors iš jos iškvosčiau.

— O, tai nebloga perspektyva... — beveik norėjau pasveikinti. — Ištekėjimas, žinoma, kiekvienai moteriai yra jos šeiminio jausmo įsikūnijimas. Vaikų pulkelis, globėjas vyras... Ir gyvenimas tampa kupinai prasmingas.

— Taip, — grynu ir atviru atsakymu patvirtino mano bendrakeleivė:—Aš visada vaizduojuos, kaip tvarkysiuos namuose, kaip auklėsiu vaikus, kaip švelnią jaukumo nuotaiką savo šeimoje sukursiu... Kaip vyro sveikatą saugosiu, valgiais pataikysiu... Svečius priiminėsiu...

— Tai iš tikrųjų tamsta idealiai pasiruošusi šeimos laimei, — nuoširdžiai susižavėjau.

— O taip! Aš lankiau ir gerais pažymėjimais baigiau visus kursus, būsimai šeimininkai reikalingus: namų ruošos, kulinarijos, vaikų auginimo, siuvinėjimo ir skalbimo, konservavimo... Turiu gerą tetą, tai ta man visas sąlygas davė, kad tik gerai išsiauklėčiau, — tam tikru išdidumu paaiškino tarp kitko.

Džiaugdamosi ir savimi patenkinta, ėmė girtis toliau:

— Pamažu įsitaisiau ir tinkamą kraitį: tuzininius komplektus indų, valgymo įrankių, rankšluosčių, staltiesių, lovos skalbinių... Vis po dvylika!

— Ir baldų? — aš jau stebėjausi tuo senoviniu kraičio rūpestingumu.

— Taip, ir baldų. Žinoma, sunku su jais dabar talpintis... Antroje lovoje kol kas miega teta... Saliono pliušiniai dalykai sandėliuky — užvakčiais apsiūti, uždangstyti — retkarčiais pravėdinu... — Čia jos veidą nušvietė vėl atvira pasididžiavimo šypsena: — Kai tik ištekėsiu, tuoj iš pirmos dienos galėsiu apstatyti kelis kambarius ir — nieko nepritruks!

Aš dabar jau tikrai gėrėjausi šita pasitikėjimo kupina moteraite, sąžiningai pasirengusia sukurti šeimos jaukumą ir džiaugsmą. Jau beveik įsivaizdavau, kaip šita sveika ir apvaliai graži rausvaskruostė matrona sėdi prie didelio stalo, apsupto pustuziniu riebių vaikučių, ir baltu samčiu pilsto sriubą iš plataus dubens, pirmiausia įsemdama gretimai sėdinčiam laimingam vyrui, o paskui — visiems mažiuliams.

Dar susigundžiau pasiteirauti ir iš kitos pusės:

— Lig šiol tamsta, gyvendama sostinėje, tur būt, gerai išnaudojai laiką — buvojai kokiose organizacijose, rateliuose, kaip kad tokioje tirštoje visuomenėje sunkiai išvengiama dorų intencijų žmogui — visada visur naudingas.

— Ne, — trumpai ataiškino ji ir nė kiek nesumišo. Ir man vėl patiko jos grynas savim pasitikėjimas, savo gyvenimo pagrindų aiškumas. — Matot, aš iš daugelio žmonių girdėjau, kad visokios draugijos ir susirinkimai — idealiam šeimos gyvenimui nieko gero neduoda. Greičiausia — tik gadina ir kenkia.

Čia ji primerkė akis ir lyg kažko atminty ieškojo. Pagaliau pakėlė vėl žvilgsnį, kupiną aiškaus tiesumo:

— Va, mano pusbrolio Petro žmona, nebloga iš namų ir gero išauklėjimo... Valdininkavo ministerijoje, vaikščiojo po susirinkimus, posėdžius, komisijas — ir išsiskyrė juodu pagaliau. Todėl aš nuo visokių šunkelių jau išsyk laikausi kuo toliausiai...

Aš neturėjau kaip paprieštarauti:

— Tamsta iš tikro būsi ideali žmona... Na, bet tokio pat ir vyro teks susiieškoti — tik tada abipusė laimė bus garantuota.

— Ne, tai visai ne taip svarbu, — vėl ramiai ir aiškiai atkirto ji. — Jeigu žmona bus suprantanti ir jei ji, kaip moteris, stovės visada savo vietoje, tai — ir vyras bus geras. Iš jo tiek nereikalaujama... Tik— kad doras ir teisingas žmogus būtų ir darbą dirbtų.

— Tai kada bus jūsų vestuvės? — įsidrąsinau vis smalsiau kvosti.

— Nežinau, — ir ji vis grynu atvirumu žiūrėjo man į veidą.

— Tai kaip? — sumišau dabar aš, — juk jeigu tamsta esi visai pasirengusi... Ko jūsų sužieduotinis laukia?

— Aš dar neturiu jokio sužieduotinio — nežinau, nei kada, nei už ko ištekėsiu...

Man norėjosi susijuokti, bet susivaldžiau. Tik šiurkštokai paerzinau:

— Tai išeina, kad ir kraitis, ir dviguba lova, ir kulinarijos bei vaikų auklėjimo žinios, ir aiškus pasiryžimas šeimai yra, tik — tos smulkmenos — vyro trūksta...

Vakarinė suknelė

Mano bendrakeleivė atvirai prajuko, nė kiek neužpykdama:

— Cha, cha! Tas tiesa! Juk taip visada ir yra visoms merginoms. Šeimai ruoštis ir kraiti krauti tenka nuo pat jaunystės per ištisą eilę metų. Ir tai vis — reikia labai sąžiningai atsidėti, visą savo būdą palenkti, visas pastangas sutraukti, kad galėtum būti gera žmona... O vyras juk visoms būna — tik atsitiktinis, kitaip sakant, laimės dalykas.. Jį sutiksi kur nors netikėtai, visai netyčia — gatvėje, kelionėje, krautuvėje, teatre... Ir svarbiausia — niekad iš anksto nežinai, nei kada, nei kur. Tai būna tik koks nerimtas, kvailas momentas, kaip sako mano teta. Todėl aš jam ir nepriduodu tokios svarbos.... Žinoma, tam netikėtumui mes visos turime būti pasiruošusios..

— O gal ir visai neteks ištekėti? — mečiau kvailą klausimą.

— Tai ne nuo manęs priklauso, ir dėl to mano sąžinė gryna, visai ramiai atsakė ji.

BRANGENYBIŲ PRIEŽIŪRA

Nuo prakaito ir druskos aukso brangenybės netenka savo blizgėjimo. Geriausia valyti švelniu liaku, kuriuo valomas ir sidabras.

Perlus galima plauti švelniu muilu šiltame vandenyje. Bent kartą į metus perlus patartina perverti į naują siūlą.

Deimantus galima lengvai išplauti, naudojant karštą vandenį, į kurį įpilta truputis amonijos. Deimantus reikia plauti su šepetuku.

MES

A. Dičiūtė-Trečiokienė, Kauno valst. operos dainininkė, kartu su šeima neseniai atvyko į šį kraštą ir apsigyveno Chicagoje. Dainininkė per palyginti trumpą laiką jau yra įsijungusi į lietuviškąjį kultūrinį gyvenimą.

Marija Gliaudienė, Vienybės bendradarbio J. Gliaudžio žmona, Detroite, Mich. su kitais LVS darbuotojais — energingai rūpinasi ir remia tremtinius siuntiniais.

Izabelė Baltramaitienė iš Elizabetho, N. J., žinomo visuomenininko K. Baltramaičio žmona atostogauja Chicagoje, kur gyvena josios motina.

LAISVOJI MEILĖ

Tur būt, nėra gražiau kaip mylėti. Net Dievo įsakymuose sakoma, jog didžiausias įstatymas esąs mylėti. Ir nenuostabu, jog viskas, kas pagrista meile, yra gražu ir žmogiška. Aukščiausios meilės rūšį mes esame įpratę vadinti platoniškąja meile, kuri, girdi, aukščiausias žmonijos gėris ir grožis. Ir iš tikrųjų, jei pasaulyje būtų daugiau tosios kilniosios meilės, netektų žmonijai vargti ir pakelti karo žiaurumų.

Tačiau kaip pasaulyje, taip ir meilės reikaluose esti vingių ir nukrypimų. Ir atvirai tariant, daugeliui toji platoniškoji meilė teesanti tiktai mėnulio šviesa, kuri nei šildo, nei šviečia. Jie ieško kitokios meilės, kuri jiems labiau priimtina, nežiūrint į tai, jog ji labai dažnai pataikauja blogajai žmogaus prigimčiai. Ir dabar kyla klausimas, ar žmogus, kurio technika ir civilizacija neišmatuojamais žingsniais veržiasi pirmyn, taip pat ir savo meilės įstatymuose nepasilieka. Atrodo, jog gyvasis patyrimas rodo bene visai ką kita. Ir, tur būt, dabar žmogus ne kiek nėra kitoks nei jo buvusieji protėviai. Užtenka mesti žvilgsnį į istoriją, kad įsitikintumei to tvirtinimo tikrumu. Skaudu, jog žmogaus nepadaryta jokios pažangos, gyvenimas mums skaudžiai tai parodo. Šių dienų vienas svarbesniųjų tikslų yra kovoti su iškrypusiais meilės pasireiškimais, kurių itin tiršta ir mūsų šalyje.

Šiuo kartu norėtusi pažvelgti į istorijos puslapius ir pažiūrėti, kas dėjosi tais senaisiais laikais.

Istorijos šaltiniai rodo, jog, pav., toksai templiarų ordinas turėjęs net 13,000 merginų, kurios versdavosi vien meilės prekiavimu.

Viduramžiuose, kada, gal būt, labiausiai buvo išsiplėtojęs religinis fanatizmas, Prancūzijoje net barzdaskučiai laikydavo namus su smagiom merginom. Paryžiuje ištisi kvartalai, ypač kur labiau būdavo apgyventa jaunąja karta, — studentais, buvo skiriami laisvosios meilės prekybai.

Yra žinių, kad Romos viešpačiams didžiausios pajamos tekdavusios iš jųjų išlaikomų viešųjų namų .

Anglija, kuri dabar didžiuojasi kaip demokratijos ir kultūros lopšys, lengvapėdiškai žiūrėjo į laisvąją meilę. Sako, jai viešieji namai būdavę tiek reikalingi, kiek karčiamos. Net gi tiem namams būdavę išleisti ištisi statutai. Taip, tie namai turėdavę visai nekalto pobūdžio iškabas, pav., Gervė, Šerno galva ir t.t.

Netgi kultūringoji Danija 1190 m. priešinosi prieš įsakymą, draudžiantį parapijų galvom laikyti sau merginas, kurios patarnaudavo ir meilės reikaluose.

Vokietijoje savo laiku būdavo skundžiamasi, jog kai kam merginų išlaikymas brangiau kaštuodavęs nei išlaidos karaliaus rūmams.

Šitų kelių faktų, tur būt, pakaks suprasti tosios gadynės dorovinę buitį.

Iškeldami šiuos faktus ,mes nenorime, pav., pateisinti šiųjų dienų liūdną vaizdą, tačiau mums rūpi pabrėžti, koks žmogus yra silpnas, jei jam tenka susidurti su žemesniąja savo prigimtimi. Dar toli daug pažengs žmogaus sukurtoji technika, civilizacija, tačiau pats žmogus, tur būt, liks toks, koks buvęs, tai yra, nepažengęs nei puse centimetro pirmyn. Ir suprantama, tai žmogaus jokiu būdu nepadarys laimingesnio.

V. R.

Evangeline de Castro, 18 m. amž., Maniloje išrinkta Miss Phillipinai, ruošiasi dalyvauti Atlantic City rugsėjo mėn. ruošiamam Miss Amerika konteste.

TARPMOS KALBANT

TRUKS KOJINIŲ

Vėl pranašaujama "nylon" kojinių trūkumas. Iš patikimų šaltinių pranešama, kad vyriausybė yra supirkusi labai didelius kiekius "nylon" siūlų moksliškiems reikalams ir todėl kojinių gamyba bus sumažinta. Kai kurios krautuvės, užpirkdamos kojines, jau gauna tik pusę užsakymo, ir padėtis žymiai pablogės žiemos metu.

Šis pranešimas, žinoma, nemalonus moterims, įpratusioms prie plonų ir stiprių "nylon" kojinių.

PATOGIAUSIAS BŪDAS PRIIMTI SVEČIUS

Norint savo namuose priimti didesnį skaičių svečių, vienas iš patogiausių būdų vaišinti yra suruošti bufeto vakarienę. Visas maistas gali būti paruoštas iš anksto ir, svečiams susirinkus, šeimininkė jau yra laisva dalyvauti bendroje draugijoje.

Stalą taip pat galima sutvarkyti iš anksto. Čia šeimininkė gali išreikšti savo menišką skonį, papuošdama stalą gėlėmis ir dėl jaukumo uždegti žvakes.

Maisto pasirinkimas bufeto vakarienei yra didelis: keptas kumpis, vištiena, kalakutas, įvairiai paruošti saločiai ir daržovės, šiltos bulkutės, kompotas, vaisiai, pyragaičiai, kava ir t.t. Pati šeimininkė gali nuspręsti kas gardžiau ir patogiau iš anksto pagaminti.

Svečių patogumui, patartina sustatyti mažus sulenkiamus staliukus, prie kurių jiems būtų patogiau valgyti.

Didesnis priėmimas gali būti jauki pramoga ir svečiams ir šeimininkei, kuri moka kultūringai ir tvarkingai pasiruošti. Priimti svečius yra menas, reikalaująs didelio patyrimo ir gero skonio. Tikrai neįdomi ta šeimininkė, kuri susikvietusi būrį svečių iš virtuvės beveik neišlenda.

"Išgyvenkite savo atostogų sapną"

Adirondacko kalnuose Lake George ežero krante

BLUE WATER MANOR

Vasarinis viešbutis ežero atkrantėje 50 pėdų viršum vendens. Iš terasos žavingas reginys į ežerą su daugeliu salų. Aplinkui gražūs kalnai. Viešbutyje milžiniškas židinys (fireplace) — Grand Cayne kopija. Visi miegamieji kambariai išeina langais į ežerą.

Miške atskiros vilos su privačiomis maudynėmis ir židiniais. Įvairūs sportai: tenisas, dviračiai, valtys, žuvavimas, Nemokamas susisiekimas automobiliu su geležinkelio stotimi o šventadieniais su bažnyčia. Norint platesnių žinių arba užsisakyti vietos, rašyti

ALĖ SLIVYNAS, DIAMOND POINT, N. Y.

JEIGU JŪS BUTUMĖT PINIGUS... SUTAUPĘ

Kiek kartų Jūs norėjote, ar Jums buvo reikalingi bent keli atliekami doleriai bėdje... ar, kad ką nors nusipirkti?

Jūs galite turėt nemažą rezervą "gatavų pinigų" ...greičiau, negu manote... jeigu pradėsite reguliariai taupyti pas mus kiekvieną mėnesį, ar kiekvieną kartą, kai gaunate algą.

JŪS BŪSITE LAUKIAMAS SVEČIAS

THE Kings County SAVINGS BANK

Įsteigta 1860

135 Broadway, prie Bedford Avenue

Atdara pirmadieniais iki 7 val. vak.

Brooklyn, N. Y.

Member Federal Deposit Insurance Corporation

ŠALIN GYVAPLAUKIUS NUO VEIDO!

Gydytojai pataria naudoti šiuos tobulus M-me Frances metodus.

Operacijos atliekamos be skausmo. Gyvaplaukiai išraujami iš šaknų, veidas atrodo jaunesnis ir, nepalyginti, gražesnis. Rašykite, arba telefonuokite, o mes jums pasiųsime knygelę "D", kurioje surašytos visos informacijos. Patarimai teikiami nemokamai.

M-me Frances

11 W. 42nd St. New York, N. Y. Tel. Lackawanna 4-2778

Valandos nuo 11 ryto iki 7 vak.

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
161 No. 6-th Street
VALANDOS:
8 — 10 ryte
1—2 popiet
6—8 vakare
Tel. Evergreen 8-9229

DR. BLADAS K. VENCIUS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
499 Grand Street
VALANDOS:
9 — 12 ryte
2 — 9 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. ofiso STagg 2-0706
Namų —Jamaica 6-3834

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4-th Street
VALANDOS:
9—12 ryte
1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. EVergreen 7-6868

DR. ADAM V. WALMUS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
650 Fifth Avenue
(19th St. kampas)
VALANDOS:
9 — 12 ryte
1 — 8 vakare
Trečiadieniais uždaryta
Tel.: SOuth 8-5569

HAPPY DAYS RESTAURANT & BAR
JUOZAS LUGAUSKAS, SAV.
Tai vieta, kur jums niekad nereikia nuobodžiauti. Čia visados linksma, jauku ir malonu. Kiekvieną šeštadienį čia įvyksta puota, kur niekam netrūksta vaišių - pirmos rūšies valgių ir gėrimų. Prašome užeiti.
Mūsų salė nuomojama puotoms, vestuvėms, krikštynoms
426 SOUTH 5th STREET BROOKLYN, N. Y.

Jei norite įsigyti gražius, stiprius, minkštus, pliušu aptrauktus baldus, kreipkitės į
ATLANTIC UPHOLSTERY CORP.
Būsite patenkinti jų kokybe.
174 Broadway, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-1954

Būdami Far Rockaway aplankykite
THE TROUVILLE
Barą ir Restauraną
1849 GREENPORT RD., FAR ROCKAWAY, N. Y.
Tel. FAr Rockaway 7-0434

FRANK FISCHETTI'S CHOP HOUSE
Vynas - Likeriai - Alus
Kada esate piknike Dexter Parke prašome aplankyti mus
75-02 JAMAICA AVE., WOODHAVEN 21, N. Y.
Tel. MIchigan 2-9785

BOWNE BAR & GRILL
J. VALEN, Jr., savininkas
Šokiai kiekvieną šeštadienio vakarą
Salė šeimyninėms pramogoms
43-74 Bowne Street Flushing, N. Y.
Tel. FLushing 9-9532

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
Mūsų batų kokybė jau seniai yra žinoma lietuviams
DIŽIAUSIAS PASIRINKIMAS VISIEMS ŠEIMOS NARIAMS
245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EV.7-2045

AIDONE
Galite gauti savo apylinkės vaistinėje
AIDONE nuostabiai greitai pašalina galvos skaudėjimą, neuralgiją ir šiaip muskulų gėlimą
F. A. Urban
61-02 GRAND AVENUE MASPETH, L. I., N. Y.
Telefonas HA 8-7407

STEAMBOAT INN
A. KASMOČIUS, sav.
Puiki vieta žiemos ir vasaros iškilioms. Salė parengimams ir vestuvėms, taip pat susirinkimams. Vasaros metu sodas piknikams ir salė DIDŽIULIS BARAS
Įvairūs importuoti ir vietiniai gėrimai.
91 STEABOAT RD., GREAT NECK, L. I.
Tel. Great Neck 1546.

HUDSON MARKET
JONAS JONINAS, sav.
AUKŠTOS RŪŠIES MĖSA - DEŠRELIŲ GAMYBA PAUKŠTIENA
Urmo ir detalis pardavimas
613 Hudson Avenue Rochester, N. Y.
Tel. Stone 1912

LICENSES
Beer, Wine, Liquor
WHOLESALE AND RETAIL

NOTICE is hereby given that License No. GB 12904 has been issued to the undersigned to sell berr at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 5116 — 12th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
SHERRY ELLISON

NOTICE is hereby given that License No. GB 12993 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 835 Franklin Avenue ,Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
ISAAC GEISLER & ALEX GEISLER
(Giant Spot Food Center)

NOTICE is hereby given that License No. GB 1488 has been issued to the undersigned to sell berr at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2202 — Avenue X, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
DAVID FRIEDMUTTER & MURRAY LEFKOWITZ (R)

NOTICE is hereby given that License No. GB 7496 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 443 Hegeman Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
LEON KATZENSTEIN (R)

NOTICE is hereby given that License No. GB 2608 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 792 Belmont Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
ABE FORMAN (R)

NOTICE is hereby given that License No. GB 2112 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 63 Franklin Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
STANLEY JARKOWSKI

NOTICE is hereby given that License No. EB 1823 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 608 East New York Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
RALPH DAMATO

NOTICE is hereby given that License No. EB 517 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 246 Rochester Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
DELMORME, INC. (R)

NOTICE is hereby given that License No. EB 584 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 350 New Lots Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
PAULINE ABRAVANEL (R)

NOTICE is hereby given that License No. GB 11909 has been issued to the undersigned to sell berr at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 50 Broome Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
ELIZAMOWLEM CYBULSKA & JULIAN MARYMONT

NOTICE is hereby given that License No. GB 7493 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 431 Blake Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
MARTIN SOLOMON

NOTICE is hereby given that License No. EB 1947 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 3916 — 18th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
IRVING ISGUR & DAVID HACKEL

BOSTON BAKING CO.
8 Ames Street
Lowell, Mass.

DREAMWALD CAFE
ST. GONIPROW, Sav.
859 Western Avenue
Lynn, Mass.

EMPIRE LAUNDRY
17-35 Myrtle Street
Lynn, Mass.

LIETUVIŠKA UŽEIGA
S. Lingnugaris, Sav.
168 1st Street
ELIZABETH, N. J.
Telefonas Elizabeth 3-9281.

HORTON HOTEL
Benediktas Labunskas, sav.
Vynas - likeriai - alus
Kambariai pakeleiviams
Charlston Four Corners, N. Y.

Amsterdam, N. Y.

STOKNA'S
Liquor Store
Įvairių rūšių vynai, likeriai ir degtinė
225 E. Main Street

Lietuviška Vaistinė
SCHELL'S
Red Cross Pharmacy
E. Main ir Schuyler Streets
Telefonas 96

GENERALINĖ APDRAUDA
Real Estate
Michael Kerbelis, sav.
183 E. Main Street

SUSIRINKIMAS

Didžiojo New Yorko lietuvių namų savininkų draugijos svarbus susirinkimas įvyks penktadienį, rugsėjo 12 d., 8 val. vakare, Logan Inn (Mikalausko-Jankaus) salėje, 3296 Atlantic Ave. prie Logan St., Brooklyn. Šiame susirinkime bus išaiškinti naujoji OPA ir vietinės valdžios potvarkiai, liečią namų savininkus. Pakviestas kalbėtojas (svetimtautis), kuris neseniai yra buvęs Lietuvoje, taigi, bus progos sužinoti ir iš dabartinio Lietuvos gyvenimo.

SEA - GULL SHIPPING CO.

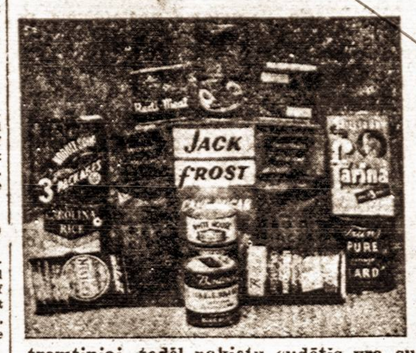

Pirmoji lietuviška ekspedicinė bendrovė siunčia pakietus į visas Europos šalis. Pakietus galima pasirinkt iš esamų bendrovės sandėly 2-jų standartų arba atsinešti savo prekes. Užsakymai priimami asmeniškai ir paštu. Bendrovėje dirba ir atvykę lietuviai tremtiniai, todėl pakietų sudėtis yra sudaryta iš pačių reikalingiausių ir Europoje labiausiai vertinamų prekių.

PAKIETAS Nr. 1 — 11 svarų $7.00
PAKIETAS Nr. 2 — 20 svarų 10.00

Sea - Gull Shipping Co.
560 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Didelė Naujiena Dainininkams-Solistams!

STASYS GAILEVIČIUS, vienas iš vėlesniųjų kompozitorių, būdamas Vokietijoje nelaisvėje, parašė 7 dainas ir jos dabar yra New Yorke spausdinamos. Sekite vėlesnius mano skelbimus. Dabar gaunamos dainos yra šios:

VANAGAIČIO
Stasys ..... 50c.
Dul, dul dūdelė ..... 50c.
Mamytė mano ..... 50c.
ŠIMKAUS:
Kur bakūžė samanota ..... 60c.
Kaip raiba paukštutė ..... 60c.
O, greičiau greičiau ..... 50c.
Kas ant žirgelio ..... 50c.
ŽILEVIČIAUS:
Keturi vežimo ratai ..... 60c.
Mano deimantas ..... 60c.
NAUJALIO:
Oi neverk motušėle ..... 75c.
Kad skausmas tau širdį ..... 50c.

Čia pažymėta tiktai keletas dainų. Norėdami gauti kitokių, reikalaukite katalogo.

Siųsdami užsakymą, būtinai įdėkite Money Order, kitaip gaidos nebus siunčiamos.

Adresuokite:
XAVIER STRUMSKIS
72-38 137th Street, Flushing, L. I. N. Y.

NOTICE OF NAMES OF PERSONS APPEARING AS OWNERS OF CERTAIN UNCLAIMED PROPERTY

Held by

THE DIME SAVINGS BANK OF WILLIAMSBURGH of BROOKLYN, NEW YORK

(A member of the Federal Deposit Insurance Corporation)

The persons whose names and last known addresses are set forth below appear from the records of the above-named banking organization to be entitled to unclaimed property in amounts of twenty-five dollars or more.

AMOUNTS DUE ON DEPOSITS

NAME AND ADDRESS

Finck, Estate of Anna, Brierman, August, Executor, 959 St. John's Place, Brooklyn.
Gaynor, Margaret A., 274 Hooper St., Brooklyn
Gerzog, Ethel, in trust for Gerzog, David, 1405 Prospect Place, Brooklyn
Harden, Michael G., in trust for Harden, Loretta, 194 Hewes Street, Brooklyn
Horowitz, Jean, in trust for Horowitz, Irwin, 358 So. 2nd St., Brooklyn
Katz, Sadie, 1265 Walton Ave., Bronx, N. Y.
Smith, Henry, 871 Broadway, Brooklyn
Terry, Hazel Marie, 64 Havemeyer St., Brooklyn
Tonkonogy, Sylvia, in trust for Zuckerman, Raymond G., 1384 Union St., Brooklyn
Valinati, Katherine J., 927 Bedford Ave., Brooklyn
Wildfoerster, Ernest, 337 Highland Blvd., Brooklyn
Wollman, Samuel, in trust for Wollman, Everett, 562 Grand St., Brooklyn

A report of unclaimed property has been made to the State Comptroller pursuant to Section 301 of the Abandoned Property Law. A list of the names of persons appearing from the records to be entitled thereto is on file and open to public inspection at the principal office of the bank, located at 209 Havemeyer St., in the city of Brooklyn, New York, where such abandoned property is payable.

Such abandoned property will be paid on or before October 31st next to persons establishing to its satisfaction their right to receive the same.

On or before the succeeding November 10th, such unclaimed property will be paid to the State Comptroller and it shall thereupon cease to be liable therefore.

GINČAS TARP DVIEJŲ NABAŠNIKŲ

(Atkelta iš 3 pusl.)

dėl žmoniškumo, bet kad jis žinojo, kaip tie dalykai turi veikti užimtųjų kraštų žmones. Kai "naujosios Europs" partija buvo pralaimėta, kai jis pamatė, kad prancūzai, belgai ir lenkai nedarys sandaros su vokiečiais, liovėsi tarpininkavęs.

1944 m. rugsėjo mėnesį savo asmens stenografui padiktavo įrašyti į dienoraštį šiuos žodžius: "Šiandien vėl kalbėjau su fuehreriu ir prašiau atleisti Ribbentropą. Ir vėl nesutiko."

Vėl. Iš to vieno žodžio matyti, kad Goebbelsas bus buvęs daręs panašių bandymų ir anksčiau.

Nuo tos valandos kai prasidėjo vokiečių kariuomenės traukimasis, pasidarė aišku, ko Ribbentropas buvo vertas kaip užsienio reikalų ministeris. Būtent, nieko nevertas. Jo tariamieji pasisekimai, kurių buvo ligi 1942 m., nebuvo jokie politiniai pasisekimai. Jie buvo tik vokiečių kariuomenės nugalėjimų kvitai. Kur vokiečių armijos buvo laimėjusios, ten pasirodydavo Ribbentropas. Kur vokiečių pabūklai ir tankai nebeatlaikė, ten su juo nebesikalbėjo.

Iš dienoraščio įrašų ir Goebbelso pokalbių su Hitleriu aišku, kad jau 1943 m. Hitleris buvo supratęs situaciją. Bet nenorėjo atleisti Ribbentropo, tokie atleidimai karo metu rodą silpnybę, o jis norėjo ir toliau užsieniui vaidinti stiprų vyrą. Gobbelsas apgailestavo tokią pažiūrą, skundėsi ja, ir kiek turėjo drąsos, kritikavo fiurerį dėl to. Ligi pat pastarųjų dienų jo dienoraštis pilnas nepalankių pastabų apie Ribbentropą ir užuominų apie jo negabumą.

Iš tų pastabų matyti, kad Goebbelsas siūlė Hitleriui jį paskirti užsienio reikalų ministeriu. Reikia manyti, kad Goebbelsas į tą postovį siūlėsi ne dėl garbės troškimo. Kokią gi garbę galėjo teikti Vokietijos užsienio reikalų ministerio postovis 1944 m.? Tik prieš pat galą Hitleris išsidavė, ką manė apie Ribbentropą jau kelinti metai. Paskutinėmis dienomis, esant reicho kanceliarijos bunkeryje, Ribbentropas paskambino ir iš džiaugsmo nušvitęs pasakojo, kad tučtuojau turįs įvykti sklimas tarp rusų ir vakarų sąjungininkų. Hitleris sušuko jam:

— Tą patį per dažnai pasakojai man anksčiau! — ir pakabino ragelį.

Ryšium su tuo pokalbiu jis pasakė keletą neglostomų pastabų apie užsienio reikalų ministerį.

Be abejo, Goebbelsas buvo geriausias trečiojo reicho vyras, o Ribbentropas pasirodė didžiausias nacių nulis. Kad kabinete sėdėjo genijus šalia pasipūtusio idioto, gal tą faktą galima paaiškinti tuo, jog Hitleris daug išmanė apie propagandą ir nė kiek apie užsienio politika.

W.

Ieško giminių

IEŠKO Juškevičiaus (arba Januškevičiaus), prieš karą atvažiavusio į Ameriką ir 1927-1928 m tarnavusio kariuomenėje Panevėžyje. Prašo atsiliepti Eug. Karpavičius, DP Camp, Augsburg - Hochfeld, Germany — US zone. Tas pats Eug. Karpavičius prašo Amerikos lietuvių parūpinti jam afidevitų, nes jisai, būdamas gimęs Rusijoje, tikisi greitai galėsiąs pasinaudoti rusų kvota. Jis elektro technikos specialistas, vedęs ir turi du vaikučiu.

Jonas Zaleckis, sūnus Juozo ir Antaninos Martynaitytės, kilusių iš Žeimelio v., Šiaulių a. ieško motinos seserų Martynaityčių, Amerikon atvykusių iš Nurūnų k. Vaškų v., Biržų a. Be to, nori susirašinėti su lietuviais skautais Amerikoje. Jonas Zaledkis, 11 Place du Marche, Chafelef —H—, Belque

Jonas Rakauskas, Marijos Kemežytės sūnus, ieško savo motinos brolių Kazimiero ir Baltramiejaus Kemėžių. Taip pat ieško Petro, Bronjaus ir Marijonos Rakauskų. Jonas Rakauskas, Via Rosata 11, Doria — Prato, Geneva — Italy.

Cleveland, Ohio

P. P. Muliolis ir Sūnus
Gen. Apdraudos agentura
Real Estate Broker
Morgičių paskolos ir Notaras
6606 Superior Avenue
Tel. Henderson 6729

LITHUANIAN
FUNERAL HOME
DELLA E. JAKUBS
(Jakubauskienė)
Laidotuvių Direktorė
Kambariai pašarvojimui
6621 EDNA AVE.
Endicott 1763

WILKELIS
Funeral Home
Pilnas Laidotuvių patarnavimas
6202 Superior Ave.
Henderson 9292

DETROIT, MICH.

EUGENE PRINTING Co.
SPAUSTUVĖ
Ch. J. Walls, Sav.
11715 Dequindre
Tel. 6-7689

BILL'S BAR
Vynas - alus - likeriai
VINCAS ŽEMAITIS, sav.
2400 Fenkell Avenue
Tel. UN 1-9644

CONCRETE BLOCK and PRODUCTS Co.
Manufacturers of
REAL BLOCKS BUILDING SUPPLIES
5740 MARTIN AVE. DETROIT, MICH.
Tel. Tyler 4-1711

MILE HOUSE
Maloni lietuviška užeiga
VYNAS, ALUS, LIKERIAI
10358 Woodward Avenue Detroit. Mich.

EDDYSTONE VIEŠBUTIS
Gazan's restoranas
Puikus maistas
110 SPROAT ST.,
at Park Ave.
Satire Lounge Bar
Puikūs gėrimai
2700 PARK AVE
prie Sproat St.
ANTANO IR NELĖS ŽUKAUSKŲ VADOVYBĖJE

ACME PIE COMPANY
J. HOMCHIS, pres
PARENGIMAMS IR NAMŲ VAISĖMS
Dideli ir maži pajai
Reikalaukite visose Detroito ir apylinkių krautuvėse
2286 E. Milwaukee Detroit, 11, Mich.

New Yorkas ir Apylinkė

ŽINIOS IR ŽMONĖS

KONCERTAI

Brooklyno Harmonijos merginų ansamblis, kuris savo gražiu dainavimu ne sykį pasirodė vietos lietuviams, rudens sezono pradžiai rengia du koncertus. Pirmasis koncertas įvyksta Lietuvių Politikos Klube, Kearny, N. J. rugsėjo mėn. 14 d., antrasis dainų vakaras įvyks rugsėjo 28 d Brooklyno Piliečių Klubo salėje.

Ansamblį vadovauja muzikė Violeta Pranckienė.

SUSILAUKĖ

Rugpiūčio 25 d. Adelphi ligoninėje Albina Katinienė, gyv. 154 So. 3rd St., pagimdė dukrelę, kuriai suteiktas vardas Kathleen Lynn. Tėvas Kazimieras didžiuojasi dabar savo padidėjusia šeima augindami sūnų Kazimierą, jaunąjį, ir dabar, dukrą.

OPERETIEČIAMS

Pradedant šiuo penktadieniu, rugsėjo 5 d. 8 val. vak. Piliečių Klubo žemutinėje salėje, prasideda Brooklyno Lietuvių Operetės choro praktikos. Choras ruošiasi dviems stambiems koncertams.

VYKĘS BAZARAS

Maspetho lietuvių parapija per paskutinius kelis savaitgalius parapijos salėje turėjo bazarą. Pelnas eis naujiems bažnyčios vargonams, kurie bus vieni iš geriausių Amerikos lietuvių esančių bažnyčių. Parapijai sekmingai vadovauja kun. kleb. Jonas Balkūnas.

ATOSTOGOSE

Žinomas vietos biznierius ir veikėjas Juozas Ginkus su žmona Ona siunčia visiems sveikinimus iš Sodus, Mich., Tabor vasarvietės, kur Ginkai ilsisi keletą savaičių.

Dariaus - Girėno posto vadas Vincas Vyšnius su šeima 2 jų savaičių atostogas leidžia Pennsylvanijos kalnuose.

GRAŽI AUKA

Žinomas siuvėjų kontraktorius Jonas Šimėnas Maspetho parapijos moderniems vargonams įsigyti aukojo 50 dol. J. Šimėnas yra nuoširdus visų lietuviškų reikalų rėmėjas.

PIKNIKAS

Rugp. 24 d. surengtas vadinamas vietos biznierių piknikas Clinton parke, buvo vienas iš margiausių ir didžiausių šį sezoną.

Pramogos sumanytojas ir vadovas biznierius Petras Lisauskas, kuriam visa pagarba tenka, o ypačiai už įvairios žaidimų programos pravedimą. Mažamečiams buvo "paradise."

Vietos kolonijos lietuvių organizacijos, klubai, draugijos, postai su rugsėjo mėn. pradžia pradeda savo susirinkimus ir oficialią veiklą po vasaros mėnesių.

Petras Juknys.

ĮDOMUS VAKARAS MENDERIŲ ŪKYJE

Praeitą sekmadienį Darbo Dienos šventės išvakarėse, Menderių ūkyje, White Sulphur Springs, N. Y., kur kasmet suvažiuoja daug brooklyniečių vasaroti, įvyko įdomus, jaukus vakaras.

Buvo taip. Po mėlynu dangumi, mėnuliui ir žvaigždėms šviečiant, prieš Menderių namus, sode, šnekučiavosi būrys New Yorko lietuvių. Čia buvo patys šeimininkai Mike ir Ona Menderiai, be to, jų svečiai Frank ir Ona Šimaičiai, Stasys ir Alice Karveliai, Jokubas Mickevičius, A. Šmagorius, P. Jonaitis, Andr. Česlauskas, Jonas Stysra, Antanas Matulis, P. Noreikienė, Buzelienė, Al. Menderis, A. R. Bull, Helen Bull, Julė Bazoris, Fr. Sideravičius, A. Vaišvila ir k.

Šiame jaukiame pobūvyje staiga Antanas Matulis, žinomas siuvėjų kontraktorius, visiems pranešė, kad tą dieną ir vakarą sukanka lygiai 28 metai, kai visiems brooklyniečiams pažįstamas siuvėjų kontraktorius Frank Šimaitis yra vedęs. Žodžiu, Frank ir Ona Šimaičiai turėtų paminėti 28 metų savo vedybinio gyvenimo sukaktį. To dėl Antanas Matulis, kuris, netoli Menderių taip pat turi gražų ūkį, pasiūlė visiems paminėti šią savo draugų sukaktį. Kaip bematant, tyliai, ramiai, Šimaičiams nė nepastebint, buvo surinkta graži suma, kuria nutarta jubilijantams nupirkti dovaną.

Kadangi prieš pat tą pobūvį į Menderių ūkį atvyko Vienybės redaktorius su šeima, tai Matulis, pasakė trumpą kalbą ir paaiškinęs įvykio reikšmę, perstatė kalbėti Tysliavą. Po Tysliavos kalbos, pamargintos linksmais posakiais, Matulis pakvietė kalbėti biznierių A. Vaišvilą iš New Yorko. Po šių ceremonijų, susirinkusieji sveikino Šimaičius ir dar ilgai sode dainavo. Brooklyniečių lietuvių dainos aidų aidais skambėjo gražioje White Sulphur Spring kalnų apylinkėje, nuskendusioje žvaigždėtos naktjes tyloje.

IŠ LEGIONIERIŲ KONVENCIJOS

4 dienas didysis New Yorkas turėjo pergyventį triukšmingą I.ojo ir II.ojo Pasaulinių Karų Amerikos veteranų konvenciją, paradus ir legionierių...triukšmavimus.

Šių eilučių autoriui teko su lietuviais legionieriais iš Chicagos, Detroito, Bostono ir net iš Texas susieiti ir užmegsti glaudžių santykių ir pažinčių.

ŠAUNIOS VESTUVĖS

Rugpiūčio 23 d. Apreiškimo parapijos bažnyčioje Brooklyne susituokė Ignas Pažerecckas su Veronika Ablavičiūtė. Jaunieji veiklūs ir susipratę lietuviai, gyvai pasireiškią lietuviškame veikime. Jaunasis Ignas pereitam kare tarnavo JAV armijoje leitenanto laipsnyje. Būdamas Vokietijoje, Ignas daug yra parėmęs ir padėjęs savo tautiečiams tremtiniams.

Jaunieji vestuvinę puotą surengė Logan Inn salėje pas Mikalauską ir Jankų. Jaunųjų pagerbti buvo susirinkę apie 100 svečių. Pirmuoju pojauniu jauniesiems Pažereckams buvo vienybietis Pranas Bručas su Elena Rinkevičiūte. Vestuviniukai šauniai ir smagiai linksminosi kiaurą dieną. Po vestuvių "pamedauti" jaunieji išvykę į Atlantic City.

Teko patirti, kad netrukus Brooklyne bus šaunios vestuvės. brooklyniečiai Birūtė Rymydaitė ir Bill Kriaučiūnas rugsėjo 7 Apreiškimo parapijos bažnyčioje sumainys "aukso žiedus". Taj iš tikro susidarys graži ir kultūringa lietuviška šeima. Svečių laukiama net iš Brazilijos, Kanados ir iš plačiosios Amerikos. Vestuvės, atrodo, bus šaunios. Abiejų jaunųjų tėveliai joms rimtai ruošiasi.

IŠPLAUKĖ Į EUROPĄ

Iš New Yorko rugpiūčio 26 d. prancūzų laivu De Grasse į Europą išvyko Bostono biznierius Jonas Kasmauskas. Jo kelionė labiau prekybinio pobūdžio. Kasmauskas lankysis ir tremtinių stovyklose ir susipažins su tais lietuviais, kuriems jisai yra geroką krūvą pasiuntęs afidevitų.

RŪPINASI TAG DAY NEW YORKE

New Yorke lietuviškajai Tag Days spalio pirmomis dienomis reikalams apsvarstyti BALF vajaus New Yorko komitetas atleinantį trečiadienį, rugsėjo 10 d., 8 val. vak. Apreiškimo Parapijos salėje Broklyne, N. Y., kviečia visuomenės darbuotojus ir susipratusių lietuvių susirinkimą. Visos mūsų organizacijos jau dabar turėtų ruoštis ir verbuoti rinkėjas tai Tag Day. Be abejo, rinkliavų pasisekimas priklausys vien tik nuo pačių lietuvių sumanumo ir svarbaus to momento supratimo.

DEL GINKAUS RADIJO

Pataisome pereitam numeryje suklaidintą informaciją dėl Ginkaus radijo. Iki šiol ketvirtadieniais buvusi Ginkaus lietuviškoji radijo valandėlė nuo rugsėjo 6 d. perkeliama į šeštadienį. Laikas — 2 val. — 2 val. 30 min. po pietų. Ginkaus lietuviškoji valandėlė perduodama per WWRL radiją.

LANKĖSI VIENYBĖJE

Vienybės redakcijoje apsilankė vienybiečiai Simonas Dranginis su žmona iš Silver Creek, Pa., praleisdami savaitgalį, viešėję pas savo gimines Brooklyne. Kartu su jais redakcijoje svečiavosi Adelė Burkauskaitė iš Woodhaven, N. Y., ir vienybietis Jonas Miklusevičius.

BALF vakarienė našlaičių naudai

BALF 23 skyriui vadovaujant, Apreiškimo parapijos draugijos rugsėjo 14 d., sekmadienį, ruošia lietuviams našlaičiams paremti vakarienę.

Vakarienė įvyks Apreiškimo parap. salėje, No. 5 ir Havemeyer St., Brooklyne. Pradžia 6 val. vak. Bilietas — 2 dol. 50 centų.

Rengėjai kviečia visus lietuvių našlaičių draugus paremti šią vakarienę savo atsilankymu arba auka. Tikslas labai gražus, tad tikimasi ir gausios paramos.

LANKĖSI NEW YORKE

Atostogas praleisdami vienybiečiai Jonas Baltušis su sužadėtine Stase Venciūte iš So. Bostono, Mass. lankėsi Brooklyne ir viešėjo pas Juknius. Ta proga aplankė veik visas vietos lietuviškas įstaigas ir Vienybės redakciją.

JAUNAS, turtingas, rimtas, 33 metų amžiaus, Amerikoje gimęs ir augęs lietuvis, turįs gražius namus New Yorke ir gerą darbą, norį susirašinėti su lietuvaitėmis vedybų tikslu. Rašyti: J. M. c. o. Vienybė, 412 Bedford Ave, Brooklyn 11, N. Y

REIKALINGAS bartenderis, pageidaujama jaunas, bet vedęs vyras, nebijąs darbo. Tinkamą žmogų savininkas sutinka pamokyti. Kreiptis: Happy Days Restaurant and Bar, 426 South 5th St., Brooklyn, N. Y.

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N.Y.

ALLIANCE HALL
SVETAINĖ IR BARAS
Šokiai ketvirtadieniais, penktadieniais ir šeštadieniais.
195-7 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

WILLIAM SIEGFRIED
Vyno ir likerio parduoeuvė
328 Bedford Avenue
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Evergreen 8-1122.

PETER LISAUSKAS
pristato anglių visiems kurie tik kreipiasi —
496 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
arba
53-82 72nd PLACE
MASPETH, N. Y.
Tel. EVergreen 7-7411

BRUNO MINET
BARAS IR RESTORANAS
43 S. 10th Street Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9756

STEPHEN BREDIS, JR.
ADVOKATAS
197 Havemeyer Street,
Brooklyn 11, N. Y.
Tel.: EVergreen 7-9394

CLEMENT A. VOKET-VOKIETAITIS
ADVOKATAS
41-40 74th Street
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Tel. NEwtown 9-5972

PRANAS ALEXIS
ADVOKATAS
110-18 JAMAICA AVENUE
Richmond Hill, L. I., N. Y.
Tel. VIrginia 7-8110

THE LEVY COMPANY
STATIONERS - PRINTERS
Let us estimate your printing
241 SOUTH 4th SREET
Brooklyn 11, N. Y.
Phone STagg 2-8669

BASIL FEDORYK
VYNO IR DEGTINĖS KRAUTUVĖ
102 Grand Street,
Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 7-4829

VINCAS DAUNORA
Pirmas lietuvis vaistininkas. Amerikoje
229 Bedford Avenue
Brooklyn, N. Y.

DeKALB TAVERN
VYNAS, LIKERIAI, ALUS
A. SINUS, sav.
352 Onderdonk Avenue
Brooklyn, N. Y.

QUALITY MEAT MARKET AND GROCERIES
Shimanskas ir Mitchell, Sav.
378 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 8-4608

J. VAITULIONIS
Pirmas lietuvis
Chiropraktas Gydytojas
307 Grand Stret
BROOKLYN, N. Y.
Valandos nuo 9 ryto iki 8 vak.
Šventadieniais susitarus

BAR AND GRILL
J. Mokolas, Sav.
518 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

GREEN STAR UŽEIGA
A. Givis ir V. Kvietkus, Sav.
459 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

"the Mattress Doctor"
Modern Mattress Co.
282 South 9th Street,
BROOKLYN, N. Y.
Williamsburg Section,
Tel. EVergreen 7-9455
all kinds of bedding, mattresses done over at very reasonable Prices.

PETER LUGER
Aukščiausios Kokybės Maistas
Gerai Parinkti Gėrimai
178 BROADWAY BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 4-7114

SCHOLES BAKING, Inc.
LIETUVIŠKA DUONA — GERIAUSIA DUONA

Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilmėms. Visus užsakymus mes išplidome kuogeriausiai.
532 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802

Jeigu nori sutaupyti pinigų, tai nueik į Mičiulio rūbų sandėlį ir nusipirk gamybos kaina geriausios medžiagos kostiumą bei paltą.

E. P. MITCHELL CO.
1245 BROADWAY BROOKLYN, N. Y.
Tel. GLenmore 2-8802
(Greene Ave. kampas, pirmame aukšte, vienas blokas nuo Gates Ave. stoties, važiuojant B'way BMT linija)

STASYS ZUBAVIČIUS
(STANLEY P. ZUBAVICZ)
Pildo biznio, nuosavybių ir pavienių "Income" Taksus.
VISOSE VALSTYBĖSE IR MIESTUOSE
Patikrina visų biznio rūšių knygas.
Greitas ir sąžiningas patarnavimas.
111 AINSLIE STREET BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-3049.

A. POVILANSKO
Baras ir Restauranas
SALĖ ŠEIMYNINĖMS PRAMOGOMS
158 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9737

TAISYKITE STOGUS IR SIENAS
Mes taisome stogus, įdedam sky-light ir atliekame kitokius darbus surištus su namų priežiūra. Darbas garantuotas.
Laišku ar telefonu kreipkitės:
J & V ROOFING CO.
JONAS VIDIKSHIS, Savininkas
346 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas EVergreen 4-8471

IGNAS PECHINSKI
RESTORANAS IR BARAS
Čia renkasi medžiotojai ir žvejotojai
404 Wythe Avenue Brooklyn, N. Y.
Šalia medžiotojų klubo. Tel. EV. 4-9064

LAŠKAS, INC.
Gėlės vestuvėms, parėms ir laidotuvėms
Skubus patarnavimas
270 BROADWAY BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8859

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVergreen 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Notary Public. Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

Estate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
Notary Public. Tel., NEwton 9-4464

F. W. SHALINS
(ŠALINSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVIČIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409
410 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.,
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS NOTARY PUBLIC

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

TARZANAS IR TARZELĖ

Edgar Rice Burroughs.

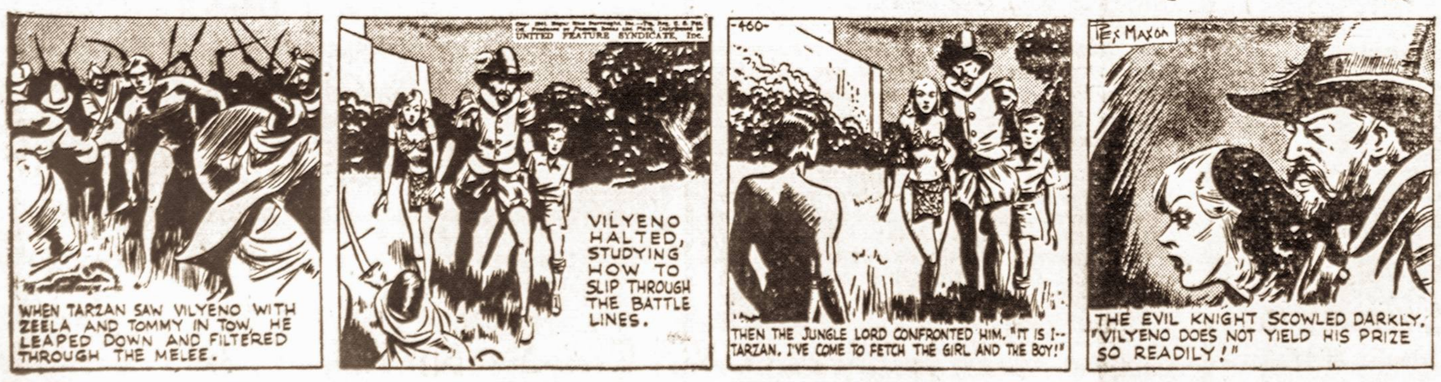

Vos tik Tarzanas pamatė Vileiną su Tarzele ir Tommy, jis tuojau šoko iš medžio ir, prasiveržęs pro kovojančiųjų minią, leidosi pirmyn. Jo rankoje blizgėjo peilis, ir tai rodė ryžtumą.

Tuo tarpu Vileinas, vesdamasis Tarzelę ir Tommy, dairėsi aplink, galvodamas kaip patogiau praljsti pro kovos linijas. Dabar jam rūpėjo pasinaudoti sumišimu ir pabėgti iš miesto.

Bet čia džiunglių valdovas jam pastojo kelią. "Taip, aš esu!" — sušuko Tarzanas. "Aš atėjau atsiimti merginą ir berniuką!" Šių žodžių tonas buvo toks, kad ir Vileinas nustebo.

Bet piktasis riteris metęs į Tarzano pusę žiaurų žvilgsnį, drąsiai atsakė: "Vileinas taip lengvai neketina atiduoti to, už ką jis gana sunkiai kovojo ir ką jis, pagaliau, laimėjo!"

Kas bus toliau — žiūrėkite kitam Vienybės numeryje